

12

09/2012

EENMALIG PVDA-MAGAZINE VOOR DE VERKIEZINGEN OP 12/09/2012

Europa op de keukentafel Maarten van Rossem legt uit

Krijgt Máxima
eigenlijk ook
kinderbijslag?

12 persoonlijke
vragen aan
6 kandidaten

Wie zijn die
drie helden
op pagina 48?

**Diederik
Samsom**
en **Frank
Evenblij**

Gedachten-pingpong

Doe de
Grote Politieke
KENNISQUIZ
Alleen al voor
de prijs!

**Daarom stem ik
PvdA, 54 redenen.
Reden 17!**

**Het geheim van
succesvol Eindhoven.
Hoe doen ze dat?**

58.759?

zie pagina 27

**Nu al: het voltallige
nieuwe kabinet!**
(volgens Hanneke Groenteman)

Elke politieke partij heeft een verkiezingsprogramma. Maar ja, hebben is één, gelezen worden is twee. Dus ontstond het idee: we gaan een tijdschrift maken op basis van dat programma. Interviews, reportages, een cartoon, 'gewone' mannen en vrouwen aan het woord.

Eén voorbeeld. In het verkiezingsprogramma van de PvdA staat: maak de kinderbijslag inkomensafhankelijk. Wat betekent dat thuis, in de alledaagse praktijk? Zie pagina 40.

Natuurlijk had tijdschrift 12 acht keer zo dik kunnen zijn. Hadden we het nog steeds met gemak kunnen vullen. Want de PvdA wil veel, en wil veel veranderen.

Zelf was ik jarenlang hoofdredacteur van diverse bladen. Dan weet je: beheers jezelf en bedenk voor de dingen die wel kunnen een aansprekende aanpak. Daarom in 12 naast veel serieuze praktijkpolitiek net op tijd een glimlach, een illustratie, een droomkabinet, een geweldige foto, een verrassende interviewvorm.

I2 verduidelijkt veel en leest als een trein, je zou bijna zin in het verkiezingsprogramma krijgen!

De PvdA doet met dit tijdschrift iets nieuws, een nieuwe manier van breed communiceren. Oplage 400.000! Bereik: 1.000.000!

Doe Nederland een lol en denk even aan 12, op 12 september. Héél even maar, 12 seconden is genoeg.

De stembokjes zijn vanaf 8 uur 's ochtends open.

Rob van Vuure, bladenmaker

Daarom 12

Een verkiezingstijdschrift. Met dat idee benaderde Rob van Vuure mij enkele maanden geleden. Hij had er in een column al eens een schets van gegeven. Een mooi en leuk blad. Voor op het strand of op de camping. Gewoon, om doorheen te bladeren tijdens een hopelijk mooie en warme zomer.

En nu ligt het er 12 heet het. De 12 van 12 september, de 12 van 2012 en de 12 van '5 voor 12'. Zestig pagina's vol mooie verhalen, boeiende mensen en optimisme. Want hoewel het om meerdere redenen 5 voor 12 is, laat dit tijdschrift zien dat Nederland een geweldig land is, met geweldige mogelijkheden. Een land dat na 12 september alleen maar beter kan worden.

Diederik Samsom, lijsttrekker PvdA

Inhoud

Interview Diederik Samsom	10	Wonen	32
Feiten en cijfers	27	Sport	34
Het droomkabinet	28	Natuur en duurzaamheid	38
Hans Spekmans playlist	42	Kinderbijslag	40
Onze helden	48	Zorg	52
Rode gerechten	55	Veiligheid	57
De politieke kennisquiz	58		
Standpunten		Kandidaten	
Europa	4	Jetta Klijnsma	16
Onderwijs	8	Henk Nijboer	22
Groei en banen	18	Tanja Jadnanansing	30
Buitenland	21	Ahmed Marcouch	36
Economie	24	Ronald Plasterk	46
		Lea Bouwmeester	50

COLOFON Het tijdschrift 12 is een uitgave van de Partij van de Arbeid, speciaal voor de verkiezingen van 12 september	Redactie: Michiel Reijnen en Rob van Vuure (samenstelling), Jurjen Fedde Wiersma Eindredactie: Roselie Kommers	Mariel Kolmschot, Timo Sorber (cover), Wouter Zaalberg Illustraties: Eric Hercules, Floor Rieder, Gerpen Valkema, Kromhout, Pim Pauliusma, Floor	Hanneke Groenteman, Thomas de Heide, Ronald Hoeben, Bart de Jong, Michael Juffermans, Bas Kromhout	Partij van de Arbeid Postbus 1310 1000 BH Amsterdam 0900-9553 (lokaal tarief)	Overname van artikelen, foto's alleen na toestemming
				12	12

Rossem, toch

....

a' zo impopulair
nwege de
ten voor de
in velen afkerig
integratie.

van Rossem
ehoorde
pese Unie.

at de EU een super-

sel hoe men op dat idee is
ese instituties geven ruim één
ito binnenlands product van de
Nederlandse staat ongeveer de
bnp (bruto nationaal product)
ehoorde klacht is dat Brussel
s verzint. Die komen echter van
lstaten.

van de wietpas. Hebben we die
en? Nee, die heeft het kabinet-
en. Ik geloof niet dat veel mensen
a tellen, die wietpas een verstan-
ch is het ding ingevoerd, met
is van overbodige handelingen:

zorg, onderwijs. De rol van Brussel bestaat eruit de
regelgeving in de verschillende lidstaten zodanig te
coördineren dat de economische activiteit soepeler
verloopt.'

Hoe ondemocratisch is Europa?

'Er is een Europees Parlement dat we als burgers
elke vijf jaar mogen kiezen. Het probleem is dat de
meeste kiezers niet komen opdagen. Je moet niet
tetteren dat je geen invloed hebt als je te belazerd
bent om te gaan stemmen.

Je kunt zeggen dat het Europees Parlement beperk-
te invloed heeft en dat de werkelijke macht bij de
raad van ministers ligt. Maar als burgers tijdens
de afgelopen vijf jaar niets hadden gezien in de
Europese integratie, dan hadden zij alle gelegenheid

Klopt het dat de EU de
Nederlandse belastingbe-
taler bakken met geld kost?

'De unie kost bruto ongeveer 220 euro
per hoofd van de bevolking per jaar.
Daarvan krijgen we een deel terug via
de regiofondsen. Netto ligt het bedrag
rond de 180 euro. De vraag is: wat levert
Europa ons op, als we rekening houden
met de voordelen van de gemeenschap-
pelijke markt? Volgens schattingen is
dat rond de 2000 euro per persoon per
jaar.'

Is het waar dat de kleinere
lidstaten niet meetellen?

de gebakken peren. Een geografische
huis als Luxemburg heeft verhoudings-
gewijs een invloed waar je u tegen zegt.
De kleine landen zijn niet onder-, maar
oververtegenwoordigd.'

Europa is er alleen toch
maar voor de multi-
nationals?

'Ik twijfel er niet aan dat multinationals
belang hebben bij een economisch sterk
geïntegreerd Europa. Maar de burgers
hebben er evengoed voordeel van.
Nederland heeft in de loop der jaren
heel aardig geprofiteerd van zijn eigen
multinationals. Als Nederlandse bedrij-

B
ec
be
'N
ve
m
so
Fr
die
rir
en
Br
de
Ne
on
af

Lijstduwer

'Ik ga niet in de kamer zitten, ook al krijg ik genoeg voorkeursstemmen.' Maarten van Rossum treedt bij de komende Tweede Kamerverkiezingen op als lijstduwer voor de PvdA. Zijn rol als lijstduwer moet worden gezien als 'een vorm van steunbetuiging aan de partij.'

diepste een bankencrisis. De landen zoals Griekenland, ervan te even laag zou blijven als in landen. Dat die vlieger uiteinhing samen met de kredietcrisis, zinnige speculatieve risico's lat nog steeds. Daar zouden we pague op moeten voeren – in want het heeft geen zin zoiets l te doen.

ffout gebruiken voor verdere ische en politieke integratie. Ik condities, voorstander van een nie en eurobonds. Rutte zegt – auwd is voor Geert – dat hij geen turen” meer wil, maar hij zal er Terug naar de nationale munt is aarschijnlijk kostbaar. Nu is het amenwerking te redden.'

'je niet samenwerken gdheden in te leveren?

in Europa effectief zijn, dan moeten centraliseren. In een le Nederlandse stem vanzelfsprecht dan in Den Haag. Maar i klein land als Nederland zijn vereeniteit waarmaken? Onze eer beperkt. Wij zijn economisch nkelijk van Duitsland en zullen itvorming grotendeels moeten gaat 70 procent van onze export

an de Europese norm? Die maakt toch ie kapot maakt?

chzelf in een lastige situatie oor voortdurend andere landen t: je in tijden van recessie fors in met omvangrijke bezuini- Dat lijkt me niet verschrikkelijk

tegen moet optreden. Ook in dit opzicht heeft de Europese integratie een heilzaam effect: regeringen moeten zich fatsoenlijk gedragen om lid van de familie te kunnen zijn.

Op de lange termijn moet Europa één arbeidsmarkt worden. Dit impliceert dat mensen uit gebieden met een hoge werkloosheid wegtrekken naar de welvarende gebieden. Als zoiets in de Verenigde Staten gebeurt, zeggen we hoe geweldig de Amerikaanse arbeidsmarkt is. Maar gebeurt het bij ons, dan klaagen we steen en been. Het is juist een zegen dat er Polen in West-Europa komen werken.'

En Turkije? Dat hoort als islamitisch land toch niet bij Europa?

'De definitie van Europa is, anders dan de heer Bolkestein meent, niet religieus. Ik ben ervoor dat Turkije lid wordt. Maar niet volgende week. Eerst moeten de institutionele eisen van de EU worden geëffectueerd. Daarin vertrouw ik Erdogan wel een eind, maar niet honderd procent. Daarvoor zitten er te veel journalisten in de gevangenis. Op de huidige basis kunnen de Turken nog geen lid worden.

Op termijn heeft een Turkse toetreding echter grote voordelen. Met name West-Turkije is economisch zeer dynamisch. Het land beschikt over een jonge bevolking, terwijl West-Europa vergrijsd. Aan het eind van deze eeuw zullen er 20 procent minder Europeanen zijn dan nu. Macro-economisch tikt dat enorm aan.

Problemen genoeg dus voor de toekomst. Die zijn beter oplosbaar met een goed geïntegreerde, boven-nationale Europese autoriteit, dan met het huidige model van los-vaste staten. We moeten streven naar een federaal Europa.' ■

STANDPUNT EUROPA

De PvdA staat voor een Europa dat banen schept, goede werkomstandigheden afdwingt en een fatsoenlijk salaris voor iedereen garandeert. Een Europa waarin we onze identiteit behouden en waarin we solidair zijn met elkaar. Enkele maatregelen die de PvdA voorstelt:

- We werken aan een Europese agenda van groei en banen.
- Er komt een Europees bankentoezicht.
- We schaffen het maandelijkse verhuiscircus naar Straatsburg af: één

collegegeld voor tweede
nen die het jongeren in
skkelijk maken om te gaan
d opgeleide vakmensen
h echt hard nodig zijn.

en moet juist uleerd worden

Wie: Thu Nguyen (20) **Uit:** Utrecht
Studie: Farmacie aan de Universiteit van Utrecht

‘Farmacie wordt onderschat’

‘Zonder geneesmiddelen ben je nergens. Daarom ben ik zo blij dat ik de studie Farmacie volg. Ik leer hoe ziektes in elkaar zitten, hoe ze veroorzaakt kunnen worden en wat je er als apotheker aan kunt doen. Eigenlijk wilde ik Geneeskunde studeren, maar omdat ik voor die studie werd uitgeloot, ging ik op zoek naar een andere opleiding. Daar kwam Farmacie uit. Net als bij Geneeskunde is het doel van deze studie mensen beter te maken. Dat vind ik

dat duurt nog jaren. Na mijn studie wil ik eerst ervaring opdoen door bij een goede apotheker in dienst te gaan. Ik vind het jammer dat dit beroep onderschat wordt; veel mensen denken dat je alleen medicijnen aan het voorbereiden bent, maar er komt zo veel meer bij kijken. Je moet bijvoorbeeld van alle bestanddelen die in een medicijn zitten, verstand hebben. Sommige stoffen mogen absoluut niet bij elkaar komen, anders krijg je een chemische reactie en dat kan levensgevaarlijk zijn. Of ik gratis studeren fijn zou vinden? Ja, natuurlijk! Zeker nu ik om kamers

‘In het eerste jaar van deze opleiding werk ik alleen nog met simulatiepatiënten. Dat zijn acteurs die een bepaald ziektebeeld nabootsen. Volgend jaar ga ik voor het eerst op stage en daar kijk ik nu al enorm naar uit; eindelijk mag ik dan voor echte mensen gaan zorgen. Als ik kan kiezen, dan wil ik na mijn studie het liefst met ouderen gaan werken. Kinderen zijn ook leuk, maar ik merk dat ouderen je vaak dankbaar zijn. Daar tonen ze respect voor. Dat moti-

Wie: Benjamin Maaskant (18) **Uit:** Rhoon **Studie:** Werktuigbouwkunde aan het Albeda College (i

‘Met techniek kun je overal terecht’

‘Werktuigbouwkunde is echt een van de belangrijkste en meest verantwoordelijke opleidingen die er bestaan en dat zeg ik niet om op te scheppen. Van de apparaten waar medici mee werken, tot de brug waar je overheen rijdt; al deze dingen leer je ontwerpen bij deze studie. De opleiding is erg breed opgezet, waardoor je veel van techniek meekrijgt. Dat vind ik leuk, want het voordeel is dat je later in verschillende sectoren terecht kunt komen. Met Werktuigbouwkunde kun je bijvoorbeeld technisch tekenaar, werkvoorbereider of onderhoudsmonteur worden. In de techniek

valt trouwens nog genoeg te innoveren. hoop bijvoorbeeld dat er in de toekomst meer gebruik wordt gemaakt van duurzame materialen als kunststof. Nu werken we vooral met ijzer, maar kunststof kun je heel goed recycleren. Daarnaast gaat dit materiaal heel lang mee en roest het niet. Ik vind het heel belangrijk dat je de opleiding die je volgt écht leuk vindt, dat je er een hart voor hebt. En voor deze studie heb ik dat. Zeker weten.’

STANDPUNT ONDERWIJS

Onderwijs is cruciaal voor de kansen van kinderen. We hebben de ambitie om tot de beste vijf landen van de wereld op onderwijsgebied te horen. Enkele maatregelen die de PvdA voorstelt:
... de lanstudeerhoete gaat niet door.

In ik nog van de delbare school'

In de stilte voor de (verkiezings)storm wordt PvdA-lijsttrekker

Diederik Samsom geïnterviewd door programmamaker **Frank Evenblij**.

Een ontwapenend gesprek over gelukkig zijn, kaal worden, zijn kinderen en toch ook wat over politiek.

goed is dan die vroeger was. De lol is erafen dan blijft eigenlijk alleen nog maar het hak- en breekwerk over. Dan zoek ik mijn vermaak elders.'

Maar het is momenteel ook een beetje de sfeer hè? Jij twittert ook redelijk fanatiek; ik weet niet in hoeverre je dat persoonlijk doet.

'Ja dat doe ik helemaal zelf. Tot groot afgrijzen van sommige van mijn medewerkers, die denken "oh mijn god". Ik deed het al heel lang. En eigenlijk is nu het advies aan mij: "Ga het nou minder doen, want je staat toch wel iets meer in de wind". Vroeger antwoordde ik op iedereen, alles, altijd.'

Dat je daar tijd voor hebt. Twitter is volgens mij best wel een kotsmedium, waar vooral heel erg gezanikt wordt. Ik twitter niet.

'Internet begon ook heel lief. En ontwikkelde zich dus vrij rap tot een open riool.'

Zoek je weleens 'Diederik Samsom' op?

'Mijn telefoon faciliteert dat. Let op, dat zal ik je laten zien. Ik heb hier gewoon een 'mentions' kolom, en die laat zien wie er allemaal mijn naam heeft genoemd. Dat is positief, negatief, en soms bizar belachelijk.'

En wat doet al die narigheid met je? 'Je ontwikkelt vrij snel een olifantenhuid. Ik leer mezelf aan, en in dat proces zit ik nu pas hoor, om daarmee om te gaan. Maar inmiddels is het wel het meest rake feedback-medium dat je hebt. Vroeger zat je in een programma en dan kreeg je daarna twintig sms'jes van vrienden en collega's.'

En die waren altijd positief. 'Die waren altijd lief. Op een gegeven moment wist je dat als je geen sms'jes kreeg, er iets mis was.'

Moet je je daarvoor niet afsluiten en juist je eigen plan trekken? Doen wat jij denkt dat goed is? 'Maar je moet ook leren, ik doe dit nog niet zo heel lang. Een voorbeeld, ik zat bij Nieuwsuur, bij Twan Huys. Daar werd ik ondervraagd over ons programma, over de hypo-

enorm hielp.’

Maar je hebt natuurlijk van je voorganger geleerd dat het handig is om wat cijfertjes uit je hoofd te kennen? ‘Nou, ik ben juist vaak geneigd om er zo veel tegenaan te smijten dat mensen het helemaal niet meer volgen. Dan heb ik het over 3 procent en een begrotingstekort dat naar 15 miljard moet en dat er 20 miljard af moet, en dan denkt iedereen: “Ja, hou maar op”. Dus het is nog niet zo eenvoudig om cijfers ook nog in de juiste context te plaatsen.’

Ben je eigenlijk gespannen voor tv-optredens?

‘Bij een live-optreden zoals bij Pauw & Witteman ben ik gezond gespannen. En soms net even ongezonder gespannen.’

Is dat toegenomen? ‘Ja, er staat nu meer op het spel.’

Maakt je dat onzekerder? ‘Niet zo zeer onzeker, maar de druk neemt toe. Ik moest snel leren, want ik heb maar anderhalve maand de tijd gekregen om daar überhaupt aan te wennen. Ik werd op 17 maart fractievoorzitter, en dan ben je opeens partijleider van de PvdA, de sociaaldemocratische partij in Nederland. En dat is een stroming die al meer dan honderd jaar bestaat, dat schept wel een verplichting.’

Hoe vaak heb jij als kind of als jongere bedacht

dat dit in het verschiet zou liggen? ‘Het ging in mijn jeugd weleens door me heen, maar ik heb het nooit heel serieus overwogen. Mijn plan was, en dat heb ik ook gelukkig uit mogen voeren, om bij Greenpeace te werken. Dat bedacht ik toen ik 16 was. Ik las een fantastisch boek van Thea Beckman *Kindereen van Moeder Aarde*. Het ging over de aarde na de derde wereldoorlog. Er was zo veel geweld gebruikt dat de aarde was gekanteld. Groenland was op een mediterrane breedtegraad terechtgekomen en gesmolten. De Eskimo’s hadden er een nieuwe beschaving opgebouwd. Maar ze hadden besloten het anders te doen. Ze maakten geen auto’s, want die vervuilen. En ze gingen in volledige harmonie met natuur en milieu en met elkaar om. Vrouwen hadden de macht, want mannen hadden het verkloot. Ik werd erin meegezogen. En in diezelfde tijd ontplotte Tsjernobyl, in 1986. Als zestienjarige ben ik extra gevoelig voor dat

de briefenbus viel, was Greenpeace verwikkeld in een enorme rechtszaak tegen een grote nucleaire fabriek. Greenpeace had een advertentie in de krant gezet met een paar uitspraken die op het randje waren van retoriek en waarheid. Daar was die fabriek een rechtszaak tegen begonnen met enorme schadeclaims. Greenpeace had iemand nodig die kon uitleggen hoe kernfysica nou werkte, dus mocht ik beginnen.’

Precies het goede moment. ‘Ja, en een maand

later, in 1995, alsof de duivel ermee speelde, kondigde Jacques Chirac aan om kernproeven te doen op het eilandje Mururoa, in de Stille Zuidzee, de laatste kernproeven door een Europese mogendheid ondernemen. Toen mocht ik blijven. Vanaf dat moment is bij mij het bewustzijn gegroeid dat als je echt iets wilt veranderen, je je dan toch in de democratische politiek moet mengen.’

Ja en dan valt het toch vies tegen wat je met je idealen kan. Politiek bedrijven is toch het sluiten van compromissen? ‘Nee het is het najagen van je idealen. En een middel daarvoor, zoals de rubberboten en de buitenboordmotor bij Greenpeace, is een compromis bij de politiek.’

En toch is dat uiteindelijk niet wat je echt wilt.

Dat vind ik het lastige aan politiek. ‘Ja maar het interessante is, dat ik die teleurstelling al te verwerken heb gehad bij Greenpeace. Wij voeren letterlijk tussen walvissen en een Japanse jager in de Zuidelijke IJzee. En toen was de benzine op. Toen wist ik het wel, je kan er niet eeuwig tussen blijven varen. Je moet een internationaal verdrag afsluiten, die Japanners aan boord trekken en zorgen dat ze eindelijk eens een keer ophouden. Dat geldt bij alles. En er is maar één podium waar dat echt kan, dat is in de politiek. Daar ren je niet meteen naar de finishlijn, dat snap ik ook wel. Dat gaat bijna net zo langzaam als bij Greenpeace.’

Het gaat zo langzaam dat je waarschijnlijk het uiteindelijke resultaat nooit zal meemaken.

aan mij kleef, want dat zou mijn onplezieriger maken. Maar we ga het eerst niet naar Terschelling, o vorig jaar ontdekte dat vakantie ir meer zo ontspannen was.’

Waar ga je nu naartoe op vakantie nu naar Portugal?

Waar ver-lang je eigenlijk het vrij bent? ‘Rust in m’n kop.’

ent voor de
ijk voor haar.
ijk, want daar
deren is het
: gemaakt of
litiek te over-

zie jij zef?

it ergens
jd terug naar
ochtend. Zij
et ontbijt. Iets
gekleed, die
ze is halfzijdig
aam maar
maal aan-
m kwart over
litiek.

rik?

Die wil er nog
ens vader of

k? Nog heel
ief wel wat
wat ik voor
nog niet hoor.

eens goed

a, wat doet
er maken, zo
at dan, is dan
en, maar dan
1 regels nou?

'at jij aan

en waar je

gen. Precies.

in zijn.'

elijk voor de

idealen een stukje verder te brengen. Dat is een inschatting die overigens verkeerd is uitgepakt, maar dat geeft hij zelf inmiddels ook wel toe.'

Heb je nog wel eens contact met Cohen? 'Ja. Hij is natuurlijk wel mijn voorganger en het is goed om af en toe met hem te praten.'

Heb je je gerealiseerd dat, ook als je bekwaaam bent, zoals in het geval van Cohen, het dan toch zo grandioos kan mislukken, en dat je maatschappelijk een afgang kan beleven? Want dat is bij Cohen wel gebeurd. 'Ja, maar niet permanent. Ook Job krijgt gewoon weer de plek die hij verdient.'

Maar het heeft Cohen als mens natuurlijk ook wel echt gebroken. Je ziet gewoon dat die man in anderhalf jaar tijd tien jaar ouder is geworden. 'En ik zag bij de persconferentie waar hij afscheid nam, dat daar al weer 5 jaar af was.'

Hoe vaak heb je, en je kan mij niet vertellen dat het niet zo is, gefantaseerd over het feit dat je minister-president van Nederland zou worden? 'Het grappige is dat iedere keer dat ik mezelf op die fantasie betrap, ik er ook onmiddellijk weer mee op hou.'

Ja, maar dat gebeurt onherroepelijk, het is een scenario dat voor jou meer haalbaar is dan het voor mij is op dit moment. 'Het zou kunnen. Ik kap de gedachte direct af.'

Al is die gedachte nog zo kort, wat voel je dan? 'Je zit in de politiek om idealen na te streven, dan wil je wel op de plek zitten waar dat het beste gaat. Het torentje is zo'n plek. Niet de enige, maar het is wel zo'n plek. Maar het pad ernaartoe is zeer hobbelig.'

Maar het is toch belangrijk om die ambitie wel echt na te streven? Ik denk bijvoorbeeld aan Rutte, dat heb ik van Jort Kelder wel eens gehoord, die had het op z'n zestiende al over het kabinet Rutte I en het kabinet Rutte II. 'Dat laatste moeten we nog maar zien.'

Wanneer ben je het allergelukkigst? 'Als we met zijn vieren in één bed *Shrek II* zitten te kijken. Of samen eten, helemaal geen haast hebben. De kinderen liggen dan laat in bed, maar dat geeft niet, want het is de volgende dag toch vrij. Ja, dat is wel

'Ik ben
geef
van
Sam

'I

land gehad
Sociaal en c
reden om P
gedachte.

Ook al heeft
binnengeha
permanent
er in ons lan
standen die
grote proble
op een soci

Het verkiezi
der uit. De c
speciale int
Nationaal D
De PvdA wil
Ik hoop van
groot gewic
tiek en eind
vormen bin
hemd in de

Op wie ik ga
Diederik Sa
geestdrift. I
hem stemm
een krachtig
ringen komt
dat iedereen

Jetta Klijnsma (1957).

en delen... leerlijk'

een adembenemende film met haar (dementerende) moeder in de hoofdrol. Daar herkennen mensen met dementie-rende ouders veel in. Adelheid Roosen staat immer op de bres voor kunst en cultuur. Ik vind het een heerlijk mens.'

Beatles of Stones 'Beatles, maar het nummer *Imagine* van John Lennon blijft een soort lijfied.'

Favoriete boek 'Ik las recent *De 100-jarige man die uit het raam klom en verdween* van Jonas Jonasson. Daar wordt met een kwinkslag beschreven dat iedere ideologie uit de vorige eeuw voors en tegens kent.'

Eigenlijk een PodA'er 'Tijdens mijn staatssecretariaat op SZW heb ik heel nauw samengewerkt met Marja van Bijsterveldt, toen staatssecretaris op OCW, om de jeugdwerkloosheid te bestrijden. Zij hield jonge mensen langer op school en ik zorgde voor stageplekken en banen. Wij vonden allebei dat jongeren en werkloosheid niet samen mogen gaan. Werk stond centraal en dat vond Maria (net zoals

aan de onderkant van de arbeidsmarkt recht op goed werk te geven met ondersteuning en ten minste het minimum-loon. De manier waarop het kabinet Rutte deze wet echter heeft uitgewerkt is slecht, omdat er enorme bezuinigin-gen en plichten aan werden verbonden. Het is dus maar goed, dat het kabinet Rutte is gevallen en de wet nog niet was aangenomen.'

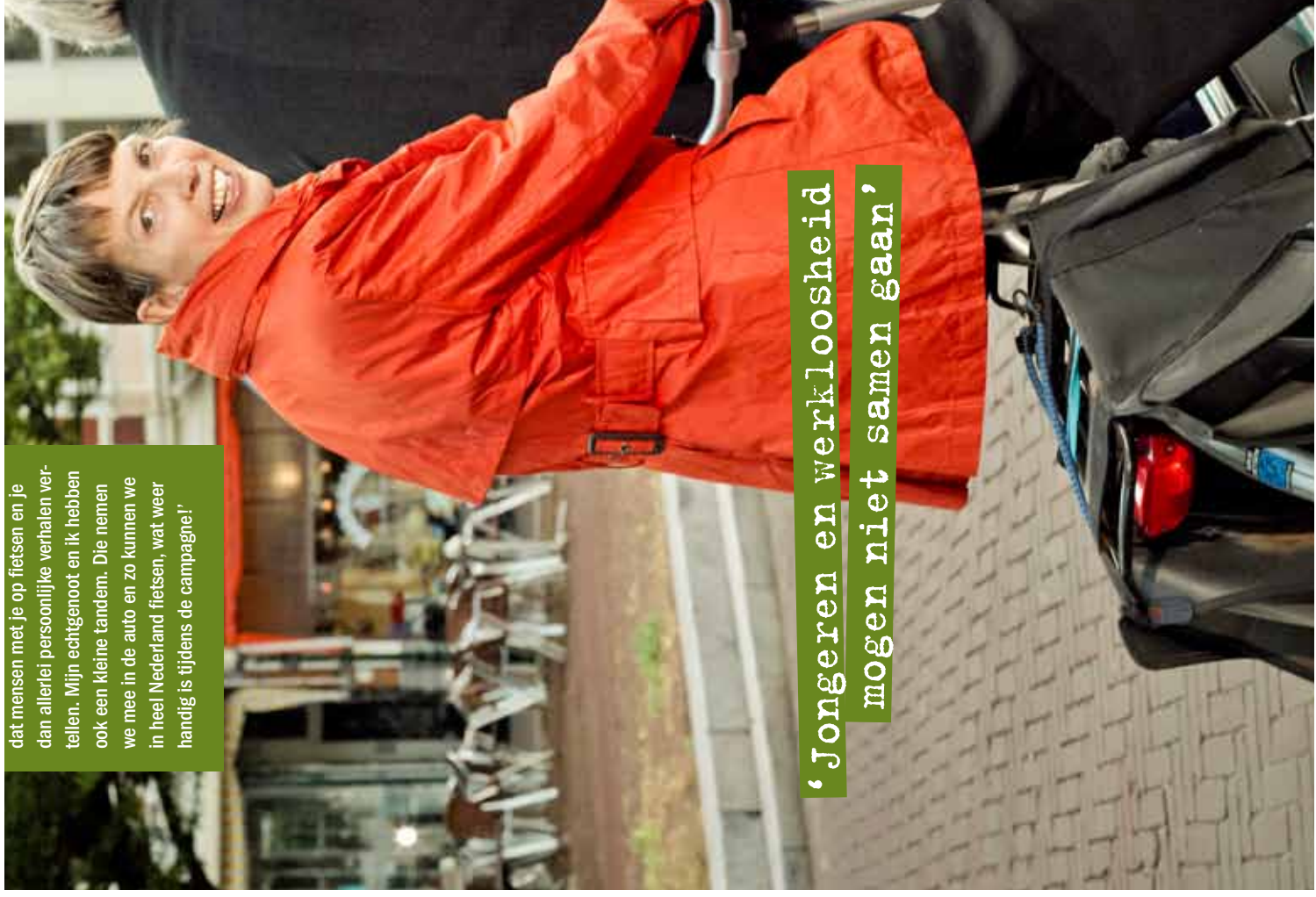
Morgen invoeren 'Dat de sterkste schouders écht de zwaarste lasten gaan dragen.'

Veel te danken aan 'Mijn ouders en aan heel veel anderen. Zij duwen me iedere dag opnieuw soms letterlijk door het leven op een vrolijke manier.'

In het vliegtuig naast 'Naast een van de jongens of meisjes die ik heb leren kennen via het Lilianefonds. Ik ben sinds kort, onder anderen samen met Erica Terpstra, ambassadeur van dit fonds, dat wordt ingezet voor kinderen met een beperking in derde wereld-landen. Deze kinderen hebben heel weinig hulpmiddelen en ik zet me er

dat mensen met je op fietsen en je dan allerlei persoonlijke verhalen ver-tellen. Mijn echtgenoot en ik hebben ook een kleine tandem. Die nemen we mee in de auto en zo kunnen we in heel Nederland fietsen, wat weer handig is tijdens de campagne!'

'Jongeren en werkloosheid
mogen niet samen gaan'

Brain succesvol oven

Waarom is de economie in
Eindhoven gestaag. Wat maakt
het succesvol? Op zoek naar
de succesvolste regio van de wereld.

Binnen de regio
de technologise
de afgelopen t
55.000 nieuw

taurant en vergaderruimte. Daarvoor
zijn ze aangewezen op The Strip.

Banengroei

Samen innovaties bedenken die het
leven van mensen wereldwijd gezon-
der, eenvoudiger en interessanter
maken, inspireert. En het loont. Terwijl
de commerciële vastgoedmarkt in de
rest van het land in zwaar weer ver-
keert, groeide het aantal ondernemin-
gen en werknemers hier sinds het begin
van de crisis van respectievelijk zestig
naar ruim honderd en van zesduizend
naar achtduizend. Het succes van de
hoge tech campus Eindhoven is illus-

nog twintig andere gemeenten omvat,
waaronder Veldhoven, Helmond en
Valkenswaard.

Die inspanningen werpen vruchten af.
Binnen de regio creëerde de technolo-
giesector de afgelopen tien jaar 55.000
nieuwe banen. Terwijl de economie
in 2011 slechts 1,2 procent aandikte,
bedroeg de groei in Zuidoost-Brabant
3,1 procent. Dat is voor het Intelligent
Community Forum, een Amerikaanse
denktank, een van de redenen
Eindhoven en omgeving in 2011 uit te
roepen tot de intelligentste gemeen-
schap ter wereld.

nemers ontstaan. Om die gevolgen op
te vangen en te zorgen voor nieuwe
werkgelegenheid staken bedrijfsleven,
lokale en regionale overheden en de
kennisinstuten de hoofden bijeen. Dat
resulteerde onder meer in de oprichting
van Brainport Development, een naam-
loze vennootschap die zich tot doel stelt
Zuidoost-Brabant uit te laten groeien
tot een toptechnologische regio van
mondiaal niveau.

Los daarvan zaten de bedrijven zelf
ook niet stil. Zo besloot Philips in
1998 al zijn wereldwijde activiteiten
op Research & Development-gebied
in Eindhoven te concentreren rond-

DAF is inmiddels eigendom van het
Canadese Paccar. Maar via Paccar DAF,
Benteler (eigenaar van het voormalige
Volvo Cars) en VDL is het concern indi-
rect nog steeds prominent in de regio
verteenwoordigd.

Driehoek

De historische context is niet de enige
verklaring voor de bloei van de regio.
Minstens zo belangrijk is de goede
samenwerking tussen bedrijfsleven,
overheid en de kennisinstuten (TU
Eindhoven, TNO Techniek), die even-
redig zijn vertegenwoordigd in het
bestuur van de stichting Brainport.

m:
pl
en
Rc
en
Vi
ov
Ee
co
G
Br
ca
te
be
ni

gaan staan. ‘Ik zag direct mogelijkheden. Een tafelmanier van dit apparaat zou de ontwikkeling van nieuwe medicijnen aanzienlijk kunnen versnellen, artsen zouden sneller kunnen interveniëren en minder fouten maken.’ Maar van ondernemen had Schooleman als productontwerper weinig verstand. Ze volgde een jaar lang een cursus bij Biopartner, een programma om ondernemerschap in *life sciences* te bevorderen. In 2003 startte ze Virtual Proteins – eerst aan huis en sinds 2007 vanuit het Bètagebouw op de high tech campus Eindhoven. Inmiddels heeft ze zestien mensen in dienst. Over een jaar of drie zijn dat er zo’n honderd, verwacht zij.

Het aantrekken van die kenniswerkers was lastig, maar een stuk gemakkelijker dan het regelen van de financiering, vertelt Schooleman. Met behulp van borgstellingskredieten, waarbij de overheid tot maximaal € 1 miljoen

Reputatieprobleem

Meer moeite hebben beginnende bedrijven als Virtual Proteins binnen Zuidoost-Brabant om financiers te vinden voor verdere groei. Ook kampten veel technologiebedrijven met een tekort aan kenniswerkers. Relatieve onbekendheid speelt de regio daarbij parten. Hoogleraar Romme: ‘Eindhoven heeft wat dat betreft toch een reputatieprobleem. Verstrekters van risicocapitaal kiezen liever voor Londen of Frankfurt als vestigingsplaats, talentvolle technici voor internationaal meer aansprekende kennisregio’s als Barcelona, Genève of Lausanne.’

Volgens Romme kan de regio dit probleem ondervangen door Nederland internationaal meer te promoten als één ecosysteem. Hij wordt op zijn wenken bediend. Amsterdam en Eindhoven hebben inmiddels de handen ineengeslagen om samen ‘de nationale kar te trekken’.

Ook de nationale overheid kan volgens Romme meer doen om de problemen te ondervangen waarmee kennisclusters kampen. De hoogleraar wijst op de rijksbijdrage aan top technologie instituten, die het slachtoffer dreigen te worden van de bezuinigingen. Ook ziet hij voor de overheid een grotere rol weggelegd bij de lancering van nieuwe innovatieve producten en technieken. Zeker Zuidoost-Brabant, een regio die bovenmatig bijdraagt aan het bruto nationaal product, heeft wat dat betreft volgens Romme nog wat te goeden. ■

STANDPUNT GROEI EN BANEN

We hebben groei en banen nodig voor een sterkere economie en een uitweg uit de crisis. We richten ons op versterking van de reële economie. ‘Made in Holland’ moet op veel meer producten en innovaties komen te staan.

Elke dag weer drie maaltijden

Dat ontwikkelingssamenwerking wel degelijk bleek in **Genda Ada** (Ethiopië) waar overstromingsvoedseltekort verholpen werden door kennisoverdracht.

De lokale bevolking van Genda Ada, dat aan de voet van de Gara Babo-heuvel ligt, gebruikt de heuvel om in het eigen levensonderhoud te voorzien. Ontboscings van de heuvel en ongecontroleerde afgravingen leidden tot enorme landschapsveranderingen in het regenseizoen en grote problemen bij de landbouw en veeteelt. De dorpsbewoners leefden continu in angst voor overstromingen en hadden regelmatig ernstig voedseltekort. In augustus 2006 kwamen bij een overstroming in Dire Dawa zelfs zeventien mensen om het leven en huizen en landbouwgrond werden verwoest.

Oplossing

Om dergelijke rampen in de toekomst te voorkomen ging de lokale partner van Cordaid Mensen in Nood, JeCCDO, in 2007 praten met de bevolking in Genda Ada over het toepassen van de zogeheten CMDRR-methode en een rampenrisico-evaluatie te doen. Het leidde ertoe dat de gemeenschap zelf terrassen op de heuvel aanlegde aan en bomen plantte. Hierdoor liep het water niet meer direct van de heuvel af, maar

kunnen worden. In dorpjes stroomopwaarts geven contactpersonen, via mobiele telefoons, informatie door over hoeveel regen er valt. De gemeenschap wordt zowel persoonlijk als via de lokale FM-radio gewaarschuwd. Door deze samenwerking is het gevaar van overstromingen afgenomen.

Resultaat

Volgens metingen is er in 2010 evenveel regen gevallen in Genda Ada als in 2006; maar de schade was verwaarloosbaar, dankzij de bouw van de terrassen, dijken en het waarschuwingssysteem. Nu verbouwen de boeren weer graan op de akkers en groeit er gras op de heuvel, waardoor het vee weer voedsel heeft. Aan de voet van de Gara Babo-heuvel geeft de bron nu het hele jaar door water, terwijl er voor de rehabilitatie van de heuvel maar voor een korte

STANDPUNT BUITENLAND

De PvdA wil dat Nederland internationaal weer een voorbeeld is in het inzetten van een solidaire wereld. We houden ons aan de internationale afspraak om

de lijst: **Henk Nijboer** (1983).

in een progressieve, ie samenleving'

Groninger zie ik dat het kabinet Rutte er zowel financieel-economisch als sociaal een janboel van heeft gemaakt. Ik heb ideeën over hoe dat beter en eerlijker kan. We hebben het vaak over procenten en cijfers. Ik doe dat altijd in het besef dat achter die cijfers banen van mensen, het inkomen van gezinnen of de zorg voor ouderen schuilgaan. De begroting in evenwicht brengen, moet daarom op een eerlijke en verstandige manier gebeuren. Alleen zo komen we sterker en sociaal uit de crisis.'

Beutles of Stones? 'Mag ik ook voor André Hazes kiezen?'

Favoriete site/blog 'Voor mijn werk als econoom zijn sites als fd.nl, economist.com en ft.com onmisbaar. Een blog dat ik nooit oversla, is Zittingszaal 14 van Rob Zijlstra (*Dagblad van het Noorden* – robzijlstrawordpress.com). Het geeft een beeld van de strafrecht-praktijk in Groningen. Zaken blijken eigenlijk altijd grijs, nooit zwart-wit, en helaas bijna zonder uitzondering triest.'

Vreselijkste tv-programma 'Ik zap altijd weg bij Studio Sport als FC Groningen verloren heeft. Dat kan ik niet aanzien.'

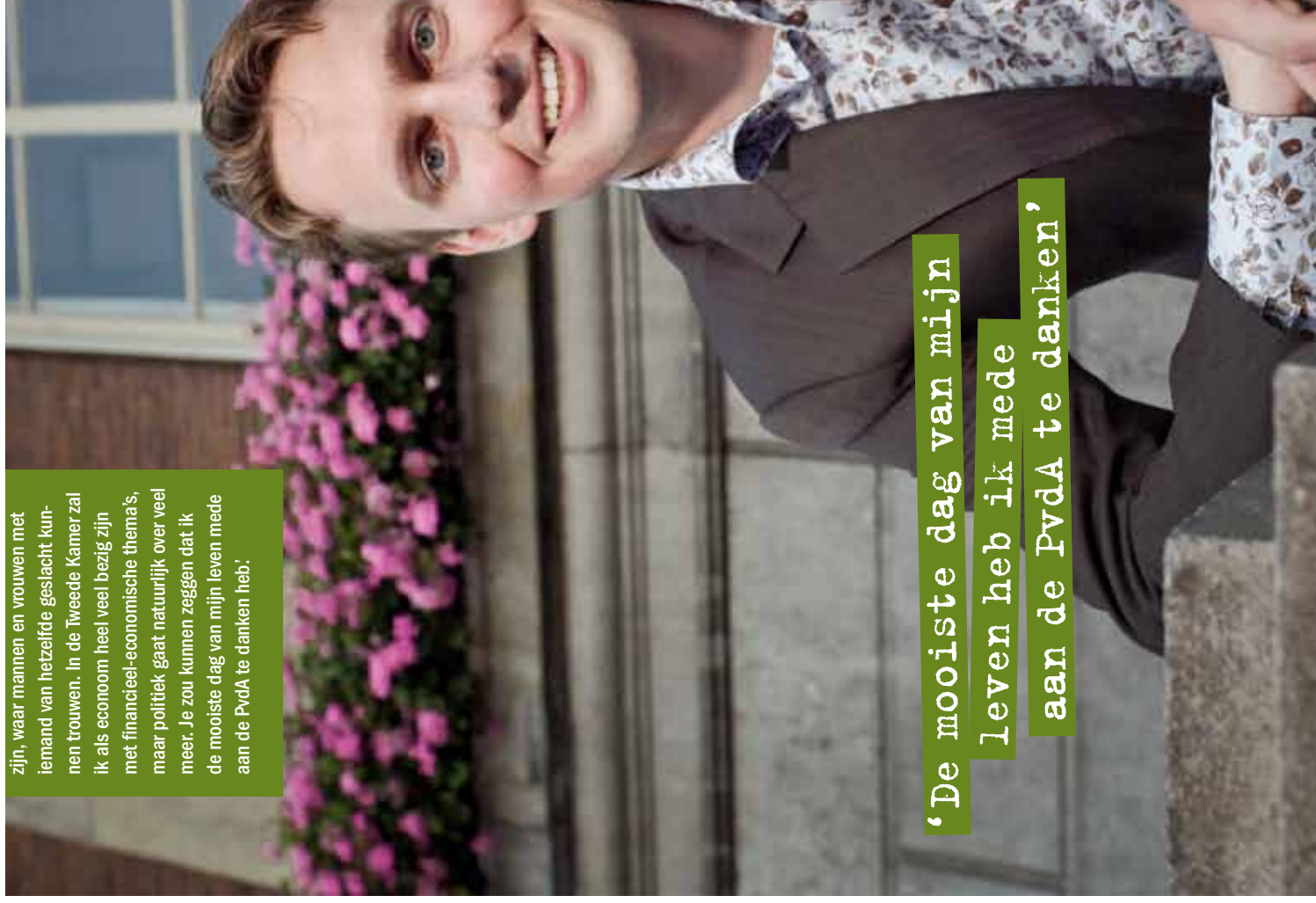
Goede en slechte regeling 'De Nederlandse huisarts is uniek in de wereld. Voor iedereen, arm of rijk, beschikbaar en toegankelijk. Dat is heel belangrijk voor onze gezondheidszorg. De hypotheekrentefrek zoals die nu is, is een slechte regeling: duur, oneerlijk en de aftrek schiet het doel, huizenbezit stimuleren, door het prijsopdrijvend effect volledig voorbij.'

Veel te danken aan 'Leraren op het Wessel Gansfortcollege die ons buiten na de lessen de kneepjes van een goed debat bijbrachten. Politici in de Groningse Provinciale Staten die me leerden hoe gelijk hebben en gelijk krijgen, dichterbij elkaar kunnen worden gebracht. Collega's bij het ministerie die scherp denken en alle hoeken en gaten van de economie en overheidsfinanciën kennen. En van mijn ouders en zus heb ik geleerd wat werkelijk belangrijk is in het leven.'

In het vliegtuig naast 'Voormalig President Lula van Brazilië. Hij bracht sterk en sociaal beleid in de praktijk en heeft daarmee tientallen miljoenen mensen uit de armoede weten te verheffen. Misschien wel de meest indrukwekkende sociaal-economische prestatie

zijn, waar mannen en vrouwen met iemand van hetzelfde geslacht kunnen trouwen. In de Tweede Kamer zal ik als econoom heel veel bezig zijn met financieel-economische thema's, maar politiek gaat natuurlijk over veel meer. Je zou kunnen zeggen dat ik de mooiste dag van mijn leven mede aan de PvdA te danken heb.'

'De mooiste dag van mijn leven heb ik mede aan de PvdA te danken'

economische crisis. Aan de hand van **12 krantenkoppen** beschrijft 12 oorzaken, gevolgen en oplossingen.

een r begrip...

1. Economische crisis

(DE VOLKSKRANT, 12 JUNI 2012)

De Nederlandse economie blijft kwakkelen. De werkloosheid stijgt en tegelijkertijd dalen koopkracht en huizenprijzen. Hierdoor blijven de uitgaven van Nederlanders ook dalen, simpelweg omdat er onvoldoende vertrouwen is dat het snel weer de goede kant op zal gaan. De vrouwencrisis bij burgers aanpakken, dat is volgens De Nederlandsche Bank de beste manier om groei aan te zwengelen. De grote onduidelijkheid die er momenteel heerst op het gebied van de woningmarkt en de arbeidsmarkt, maar ook de commotie rondom de pensioenen zorgt ervoor dat men de hand op de knip houdt. De kortetermijnoplossingen van het Kunduzakkoord maken die onduidelijkheid alleen maar groter. Er ligt dus een taak voor het nieuwe kabinet om op deze punten duidelijkheid te scheppen op de lange termijn. Pas dan krijgen burgers weer vertrouwen en kunnen we uit de crisis groeien.

economische groei.

7. Inno Nederl middel

(DE VOLKSKRANT, 9 JUNI 2012)

Nederland investeert te weinig in innovatie. Van een kopie worden binnen de EU producten gemaakt, dat is hard nodig, omdat er meer economische groei moet komen. Blijven investeringen aan, maar vooral voordeel te geven, dat is de uitdaging.

8. Tot e volgen verdwi duizen

(DE VOLKSKRANT, 7 JUNI 2012)

Volgens de arbeidsmarktcommissie zal de werkloosheid in 2013 nog eens 7,5 procent dalen. Maar het beleid verandert nog steeds niet. De crisis in 2008 ligt nog voor ons. Meer mensen zullen langdurig werkloos blijven. Het is belangrijk om de druk op de markt te verminderen en de werkloosheid te verminderen.

9. Akke slechts

2. De oor ar stil

het niveau zijn van de doorrekening van de reden hiervoor is dat de overheidslast te groot is, omdat we met de staat te maken hebben. Het is belangrijk om de beweging in de gehele EU, maar ook in Nederland, te bekijken en effectief aanpakken.

10. traks

slagrecht. Het idee is dat door de huidige, 'starre' ontslagbescherming mensen met flexibele contracten geen uitzicht op zekerheid krijgen, omdat die bescherming te duur is. Met het plan van minister Kamp wordt het voor werkgevers erg makkelijk om mensen te ontslaan. Voor werknemers betekent het dat hun positie zwakker wordt en de onzekerheid toeneemt. Daar komt bij dat er niks wordt gedaan aan de onzekerheid van werknemers in onzekere banen, waardoor dit voorstel alleen maar goed uitpakt voor werkgevers.

3. Werkloosheid nadert record

(DE VOLKSKRANT, 20 JUNI 2012)

In de tweede helft van dit jaar loopt de werkloosheid op tot bijna 7 procent, voorspelt de ING. De afgelopen vijftien jaar zijn er nog niet zo veel mensen werkloos geweest. Dat is een probleem voor ons allemaal, niet alleen voor degenen die hun baan kwijt raken. Want die stijgende werkloos-

5. Nederlands banken afgewaardeerd

(DE VOLKSKRANT, 16 JUNI 2012)

Kredietbeoordelaar Moody's heeft de kredietwaardigheid van de grootste banken in Nederland kort geleden afgewaardeerd. Dit geeft aan dat we de stabiliteit van de financiële sector goed in de gaten moeten houden, zeker in Nederland. Onze financiële sector is namelijk relatief gezien een van de grootste van Europa: de verplichtingen die banken op hun balans hebben staan, zijn bijna vier keer zo groot als ons BBP. Het is daarom van groot belang dat we door goede regelgeving voorkomen dat er weer onverwachte risico's worden genomen in de financiële sector.

6. Wetenschap- pers tegen soepe- ler ontslagrecht

its- en Groeipact te
t al weer hoger zijn.
lager zal uitval-
in de jaren na 2013
at we met elkaar
stenverzwaren
te korte termijn heeft
mijn slechter voor
we nog meer moeten

bedrij- den op assing

het consumenten-
de onzekerheid op
dat mensen niet
n zullen krijgen
er om zich hier op
d dat werkgevers en
nde te maken aan de
d heeft weer voor
t er weinig gedaan
ar ook de hoogte
duidelijk, omdat
ijgen met de lonen.

ders
t
ik

oord door het CPB
1 van de meeste
ruitraat. Meer dan

groeï. Doordat de koopkracht nog verder daalt, vertragen
de maatregelen het herstel van de economie alleen maar.

12. ING: Vooruitzichten woningmarkt versoberen

(VK.NL, 11 JUNI 2012)

De woningmarkt raakt steeds verder op slot. Er worden
steeds minder huizen verkocht en daardoor wordt er ook
weinig bijgebouwd. Dat betekent niet alleen dat het steeds
lastiger wordt om een huis te vinden, maar dat er ook
steeds meer banen in de bouw verloren gaan. Volgens een
recent onderzoek van ING maken de maatregelen van het
Kunduzakkoord het alleen maar erger. Doordat de regels
alleen voor nieuwe hypotheek van starters worden aange-
past, kunnen starters minder snel een huis kopen. Dat bete-
kent dat mensen die graag iets groters willen kopen, minder
snel een koper zullen vinden, waardoor de doorstroom ook
tot stilstand komt. Dat er iets aan de woningmarkt moet
gebeuren is duidelijk, maar die maatregelen moeten de
doorstroom wél bevorderen en duidelijkheid en vertrouwen
geven op de lange termijn, zodat er ook weer gebouwd kan
worden. ■

STANDPUNT ECONOMIE

Een sterke economie staat aan het begin van de uitweg uit
de crisis. Groei creëert banen; banen zorgen voor inkomen en
vertrouwen. Om hier te komen bezuinigen we de economie
niet kapot, maar kiezen we voor een begrotingsbeleid dat
zicht biedt op een structureel begrotingsevenwicht in 2017.

Enkele maatregelen die de PvdA voorstelt:

- Een eerlijke verdeling van de rekening naar draagkracht.
- We kiezen voor structurele aanpassingen van de woning-
markt, arbeidsmarkt en zorg, die het fundament van de

agenten op straat

16.115

tweets verstuurd door Diederik Samsom (op 3 juli om 14.15 u)

100.000

sociale werkplaatsen in Nederland

62 en 88

respectievelijk vrouwen en mannen
zitten er in de Tweede Kamer

16

PvdA-vrouwen in de Tweede Kamer
(het hoogste aantal)

24 jaar

het jongste Tweede Kamerlid, Farshad Bashir (SP)

3e

is Nederland op de lijst met gelukkigste landen ter wereld

170

nationaliteiten telt Amsterdam.
Met dit aantal staat de stad op de eerste plaats,
gevolgd door Antwerpen en New York

67 jaar

het oudste Tweede Kamerlid, Jan de Wit (SP)

leraren telt Neder

80%

van de leerkracht

€0,6

de prijs van een ki

49.0

vleeskuikens verb

€22

de Nederlandse st

44 j
5 m

langstzittend Kan
Duynmaer v. Twist

141.

startende onderne

2,9

katten in Nederla

34

jaar heeft de PvdA
in de regering geze

al weleens,
Onderwijs
eweldige
et kabinet.
oms duidelijk
áltijd leuk.
roenteman
um hem aan.
-1.

■ ijn droomkabinet
heeft geen directe
lijn met de wer-
kelijkheid. Als
■ deze droom uit
t op het bordes bij
meles zijn. Ik heb
of trio's samenge-
Wie minister en wie
rdt, dat maken ze
n ministeries die ik
r zijn ministeries die
Mijn criterium om
amen te stellen was:
als deze mensen
zouden komen. Ja
lkaar helemaal niet.
e wereld, te beginnen
itisch veranderen.

ver!

(Amsterdam, 1939) is
nder meer voor *Het Parool*,
Ze presenteerde onder
omergasten en B&W.
t ze het programma
ook publiceerde ze een

Sport

Humberto Tan
Jan Mulder
Martin Šimek
(hart voor sport en
publiciteit)

Bezinning en debat

Bas Heijne
(kan denken en
debatteer)

Aaf Brandt Corstius
& Paulien Cornelisse
(verrassende
geesten)

Economische Zaken

Rahma el Mouden
(Marokkaanse
zakenvrouw 2012,
van schoonmaakster
tot zakenvrouw)

Premier

Jette Klijnsma
(omdat ze zo'n goed
hart heeft)

Vice-premier

Alexander
Rinnooy Kan
(intelligent en van
veel markten thuis)

Financiën

Peter Blom
(directievoorzitter
Triodos Bank,
de bank van het
ethisch bankieren,
vergeten we de
antroposofische
wortels van de bank)

Onderwijs en Wetenschap

prof. Maaike Meijer
(hoogleraar gender-
studies Maastricht)
Robbert Dijkgraaf
(charismatisch
wetenschapper)
Raoul Heertje
(geestig en
scherpzinnig)

Volks- huisvesting

Liesbeth van der Pol
Francine Houben
Viny Maas
(visionaire
architecten)

Volks- gezondheid

Aysel Erbudak
(directeur Slotervaart
Ziekenhuis)

Milieu en consumenten- zaken

Antoinette Hertsenberg
(slim en geëngageerd)
Dafne Westerhof
(organisatieadviseur,
Het Belooft Varkens-
land, integer en
bevlogen)

Binnenlandse zaken

Herman Wijffels
(super verstandig en
net mens)
Sheila Stalsing
(scherpzinnig
columnist in de
Volkskrant)
Riet Waagendorn

Buitenlandse Zaken

Maarten van Rossem
(heeft overal
verstand van)
Femke Halsema
(slim en ervaren in
de politiek)

Voeding

prof. Martijn B. Katan
(emeritus hoogleraar
Voedingsleer)
Pierre Wind
(omdat hij Pierre
Wind is)

Tanja Jadnansing (1967).

en mbo'ers het belangrijk'

In de politiek door 'Eigenlijk door Annemarie Hoogland, PvdA-gemeenteraadslid. Na een gesprek waar ik een pleidooi had gehouden voor het behoud van de rechtswinkel Migranten in Amsterdam, zei zij tegen mij: "Je hebt wel een vlotte babbel, je moest maar eens lid worden van mijn partij."

Drijfveer 'Ik ben uiteindelijk echt gaan solliciteren voor een plek in de Tweede Kamer, nadat ik voor de zoveelste keer merkte dat de jongeren die ik echt zo belangrijk vind – de mbo'ers en de mbo'ers -, gewoon niet op waarde worden geschat. En ja, dan kun je dus langs de kant blijven staan en roepen dat het zo akelig is, maar je kunt er ook echt iets aan gaan doen.'

Favoriete acteur/actrice 'Mijn favoriete acteur is een Indiase ster: Shahrukh Khan. Mijn favoriete actrice blijft Meryl Streep!'

Beatles of Stones 'Beatles en wel omwille van jeugdsentiment. In Suriname draaide ik als troost na een slecht proefwerk altijd liedjes van the Beatles: op de een of ander manier

ik trakteer mijzelf elke avond op een inspirerende talk op Tedx.nl.'

Favoriete boek 'Tot voor kort was dat het prachtige boek *Joop Ter Heul* van Cissy van Marxveldt, maar nu is het toch het boek van Martha Nussbaum: *Mogelijkheden scheppen*.'

Slechte regeling 'Een hele slechte regeling vind ik de langstudeerbeete voor studenten die iets te lang over hun studie doen. En vooral het feit dat deze boete zonder enige overgangsregel werd ingevoerd vind ik waardedeloos.'

Morgen invoeren 'Een voorstel waar bij op alle onderwijsinstellingen veel meer wordt uitgegaan van dat wat kinderen wel kunnen, in plaats van alleen maar de focus te leggen op wat niet goed gaat. Gelukkig zijn steeds meer scholen daar ook echt mee bezig.'

In het vliegtuig naast 'Naast Mark Rutte, naar een verre bestemming, zodat ik hem heel lang kan spreken over de vraag of hij oprecht gelooft dat zijn beleid Nederland sterker en sociaal maakt.'

welke lessen zij van mij hebben geleerd. Ik weet inmiddels dat ik nog meer lessen van hen heb mogen leren.'

'Dat de langstudeerbeete
zonder overgangsregel

‘prijzen van 11 tot 13 miljoen con
threven door **Floor Rusman**, 26 jaar en
toricus. Zij schreef een treurig verhaal
et vinden van een woning.

Og 285 oekenden voor u

lam fiets, vraag ik me altijd af wie
ramen en hoe ze aan hun huis
oon zelf in een leuke buurt, maar
et dertig studenten en, sinds kort,
t kwijt. Wijn wordt opgedronken
uren beginnen scheuren te ver-

de rat besloot ik te zoeken naar
; Ik ben tenslotte al 26 en bijna
ik mij ruim zes jaar geleden
hreef, kon je na ongeveer zeven
rtementje krijgen. Inmiddels
r een woning in Diemen-Noord
or mij te zijn. Niettemin schat
iagkans in als ‘zeer hoog’.

g niet beter op worden. Een vrien-
er dan een jaar bezig een sociale
ken. Af en toe wordt ze uitgeno-
g te bezichtigen in Amsterdam-
p de sociale huurmarkt gaat zo’n
ers aan toe dan op de koopmarkt.
h in bochten wringen om hun
k uit te laten zien (bloemen on

grond – niet ter decoratie – en, in de woorden van
mijn vriendin, ‘geel sap dat uit de radiator druipt’.
Zij staat drie jaar langer ingeschreven bij Woningnet
dan ik. Kortom, op een sociale huurwoning hoef ik
de komende jaren niet te rekenen.

Voor een woning bij Studentenwoningweb is het
juist weer te laat. Hetzelfde geldt voor de tijdelijke
woningen van woningcorporatie Ymere. Deze zijn
goedkoop en soms wel twee jaar beschikbaar, maar
alleen voor studenten. Een vriend wees mij erop dat
Woningnet speciale jongerenwoningen heeft, waar-
voor je geen student hoeft te zijn. Ik ging op onder-
zoek uit, in de veronderstelling dat ik een jongere
ben, maar helaas – jongere ben je tot en met je 25ste.
Het is een vreemde situatie: zelfs voor de meeste
jongerenwoningen heb je zeven jaar inschrijftijd
nodig. Hierdoor is er maar een zeer kleine *window*
of opportunity om zo’n woning te bemachtigen.
Inschrijven kan pas op je achttiende.

De volgende halte in de zoektocht was Stadsherstel,
een kleine corporatie die huizen opknaapt en ver-
huurt tegen lage prijzen. Drie jaar geleden was er
een moezelijkheid om de wachtlijst te komen. Die heb

ven.’ Elke maand komt er gemiddeld
één betaalbaar huis vrij.

En de vrije sector dan? Als ik snel een
baan vind, kan ik best een woning van
meer dan 664,66 euro betalen, dacht
ik. Helaas – in de vrije sector liggen de
huurprijzen niet alleen een stuk boven
de genoemde grens (waardoor de huur
zelden onder de achthonderd euro uit-
komt), ook moet je een minimumjaarin-
komen hebben van 34.085 euro. Alleen
een tandarts verdient zo snel zo veel.

Een huis kopen is al helemaal ondenk-
baar. Ik heb nog geen vast inkomen en
zal dus geen lening kunnen krijgen. Wel
ken ik mensen die met hulp van hun
ouders een kleine studio kopen, maar
dat is geen langetermijnoplossing. Als
je bijvoorbeeld na twee jaar wil samen-
wonen, moet je het huis weer verkopen
– met het risico dat de prijs ervan is
gedaald.

Amsterdam. Vaak is hun situatie even-
wel niet ideaal. De één betaalt te veel
huur (en snoept zo haar startkapitaal
op), anderen wonen op hun 28ste nog in
een studentenhuis of bij een hospita Een
enkeling heeft een betaalbaar huis via
‘een bevriende makelaar’ of een andere
geheimzinnige sluiproute. Voor een
woning ben je als pas afgestudeerde aan-
gewezen op geld, connecties of geluk.

Voorlopig ziet het er voor mij niet goed
uit – en ik ben dan nog een zogeheten

STANDPUNT WONEN

- Een goed en betaalbaar huis in een leuke wijk moet voor jongeren en starters.
- Enkele maatregelen die de PvdA voorstelt:
- De hypotheekrenteaftrek wordt eerlijk hervormd: van 52 procent waartegen men nu kan aftrekken, ieder gelijk aftrektarief van 30 procent.
  - We schaffen de overdrachtsbelasting voor starters

Only Friends ben je zoals je bent

Hun knieën raken elkaar, hij kietelt haar in de nek, zij giert het uit. Dennis (19) en Djurney (16) zijn de lovebirds van sportclub Only Friends. Niet veel later moeten ze het onderonsje staken, het is tijd voor de streetdances. Op de maat van de muziek gooien ze hun borst vooruit en zwaaien ze met hun armen.

Achter hen zoekt een jongen tijdens het uitvoeren van de choreografie steun bij zijn sportrollator. Naast hem draait een meisje met het syndroom van Down om haar as. Only Friends is geen gewone sportclub, maar gericht op kinderen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking. Ook kinderen met een chronische ziekte zijn welkom. Sinds twee jaar huist de sportclub in een imposant orlazen sportcomplex in Amsterdam

voetbaltraining, zij kon daar alleen van dromen. Nu kan ze zelf kiezen uit een scala aan sporten. Een grote winst, vindt haar moeder Linda Broekhof. 'Ze zit anders veel thuis. Dingen verzinnen om te doen met zo'n zware, aangepaste rolstoel is niet makkelijk. Restauranttafels zijn te laag en zelfs in een rolstoelhotel zijn we drempels tegengekomen.'

Een eigen club

Twaalf jaar geleden was oprichter Dennis Gebbink op zoek naar een plek waar zijn zoon kon voetballen. Zonder succes. 'Mijn zoon is geboren met een dubbelzijdige hersenbeschadiging. Mentaal is hij in orde, maar zijn motoriek werkt niet optimaal. Op zijn zevende ging hij voetballen bij een zonde

daarop zelf een club op te richten. In 2000 gaf hij de eerste Only Friends-voetbaltraining aan negen jongetjes en meisjes met een beperking. Een maand later waren het er twintig, een jaar verder zelfs zestig. Binnen de kortste keren konden de kinderen ook kiezen uit handbal of rolstoelbasketbal.

Droom

Gebbink was nog niet tevreden. 'We waren altijd en overal te gast. Fijn dat we de sportvelden van voetbalclubs konden gebruiken, maar ik was heel erg afhankelijk van hun middelen en roosters. In 2002 presenteerde ik mijn droom: ik wilde het eerste sportcomplex ter wereld oprichten voor kinderen met een beperking.'

Acht jaar later werd die droom werkelijkheid. De grond pacht hij sindsdien voor een symbolische euro per jaar van het stadsdeel en er is een samenwerking met het Ronald McDonald Kinderfonds op gang gekomen. Zij hebben het Ronald McDonald Centre Only Friends mede mogelijk gemaakt. Gebbink houdt

en judo.

Opdrukken

Djurney mocht van haar ouders drie sporten kiezen: streetdance, kickboks en basketbal. 'Maar het liefst ben ik hier elke dag.' Ze werd geboren met een open ruggetje en het was al snel duidelijk dat ze nooit zou kunnen lopen. Haar moeder: 'Ik durf haar niet alleen buiten te laten spelen, vanwege haar rolstoel. Bovendien is ze een allemansvriend en voor hetzelfde geld gaat ze met iemand mee. Ze lijkt wijs, maar is verstandelijk beperkt.'

Sinds ze kan sporten bij Only Friends is ze vrolijker en zit ze beter in haar vel, zeggen haar ouders. Ook viel ze vijf kilo af en verbaasde ze de artsen in het ziekenhuis met de kracht die ze in haar armen verwierf. Djurney plaatst haar armen op de wielen van haar rolstoel en demonstreert trots dat ze zichzelf vijf keer achter elkaar kan opdrukken. 'Ik wil uiteindelijk mijzelf kunnen verplaatsen van de rolstoel naar bank of bed.'

Haar streven is bekend bij de kickboks-trainer en daarom moet ze soms een tandje bijzetten: een paar keer extra opdrukken terwijl ze eigenlijk geen zin meer heeft. Djurney zucht. Broekhof: 'Dat vind ik juist zo goed. Ze beoefenen hier gewoon echt een sport en niet zo van: je bent gehandicapt, dus laat maar zitten.'

High Five

Gebbink heeft de stellige overtuiging dat elke kind op zijn of haar eigen manier een sport kan uitoefenen. Wie niet kan lopen, oefent bij judo zittend de houtgreep of wordt bij de zwemles in het water getakeld met een tillift. 'Tegelijkertijd moeten de kinderen de sport wel serieus nemen. Ze zijn niet zielig, dus net als de voetballers bij Ajax moeten ze geen hands maken.'

lijst: **Ahmed Marcouch** (1966).

ewerken itch Dream'

e omscholing aangeboden krijgen voor
werk waar wél vraag naar is.'

Drijfveer 'Om mee te werken aan de
Dutch Dream, een Nederland waar
mensen van een dubbelte een kwartje
worden, stap voor stap – in de klas en
later van werk naar werk. Alle basis-
voorzieningen van de overheid moeten
daarop gericht zijn, ook de veiligheid
op straat.'

Favoriete acteur/actrice 'Nasrdin
Dchar. Hij stal mijn hart toen hij het
Gouden Kalf kreeg en zijn ouders
bedankte. Ik was zo trots op Nederland.
Ik dacht: ja, dit kan in Nederland. Als
je goed bent en de hoofdprijs verdient,
dan krijg je die.'

Favoriete site/blog 'Sorry voor
Geenstijl.nl, daar moet ik soms enorm
om lachen en humor is kostbaar, maar
mijn favoriet is toch nu.nl. Ik wil
gewoon het nieuws volgen.'

Favoriete boek 'De Koran. Vooral het
besef dat de mens is geschapen naar het
evenbeeld van God en dat God de mens
gebiedt te leren, om te beginnen de
natuurwetten. De mens is niet aflu-

van Amos Oz. Ik ontdekte dat een dorp
in Israël enorm leek op het dorp uit
Marokko, waar ik vandaan kom.'

Eigenlijk een PodA'er 'Jolande Sap.
Zij is ook zo iemand met het besef dat
je door veel te leren en hard te werken
een eigen leven kunt opbouwen. En nu
komt het, dat je meer doet dan louter
en alleen aan zelfontplooiing, dat je
anderen meeneemt en je inzet voor de
samenleving. Niet door aan mensen te
sjorren en te trekken, maar door naar ze
toe te komen en hen voor te leven.'

Spijt van 'Dat ik mijn vader niet het
hemd van zijn lijf heb gevraagd over
alles wat maar enigszins met mijn moe-
der te maken heeft. Zodat ik haar via
mijn vader gekend zou hebben.'

Slechte regeling 'Megafusies van
scholen is funest gebleken voor leer-
lingen, vooral in wijken waar kinderen
veel structuur nodig hebben, omdat ze
die thuis niet geboden wordt.'

Morgen invoeren 'Gehalveerde
schoolklassen. *Need I say more?*'

Veel te danken aan 'Mijn oma. Zij

'Toen ik 10 jaar was, hield ik voor
het eerst van mijn leven een pen
vast. Daar had ik altijd al naar ver-
langd en nu was het zo ver. Ik was
10 en ik was in Nederland. Ik zat in
een echte klas, op school, ik mocht
leren schrijven en leren lezen. Ik
was diep, diep en diep gelukkig. Ik
werd zelfs in stilte verliefd op de juf
en ik ben haar nooit vergeten.'

'Ik heb zelf voor de klas
gestaan, ik weet

de rode aarde /
vade in de grond
in Cremer

van zangers en dichters.

Holland / zie ik breede rivieren
voor oneindig laagland gaan
Hendrik Marsman

in liefste
de
ls aan

Om het begaan van onbegaande wegen,
Om wat bezongen werd en wat verzwegen.
Martin Veltman

land /
rij thuis.
sluis'.

Een witte ochtend,
eerste dooi / de lucht wit-
grijs, egaal gespreid
En aan de lange horizon /
welt nu een witte zon.
M. Vasalis

Ede Staal

ges /
gen gegaan
ven /

Kijk daar gaan ze met zijn beiden zo
romantisch op de fiets.
Door de grote stille heide onderweg,
naar iets of niets.
Ivo de Wijs

meer uit den hoge en scheidde toen het natte van het droge
s scheidt Waterstaat water uit land, en land waar water staat
Kees Stip

Van de 21 voorstellen die hij indiende, kwam er één in
verkiezingsprogramma van de PvdA. **Marco Knol**:
nieuwbouw zijn mooier, goedkoper en het levert ook

De programmacommissie had leden en niet-leden opgeroepen ideeën online aan te dragen en te stemmen op andermans ideeën. Marco Knol (42), verzuimcoördinator bij een schoonmaakbedrijf, kwam tot 21 voorstellen, waarvan er drie bij de laatste vijftig eindigden. Zijn voorstel zonnepanelen bij nieuwbouw verplicht te stellen was een schot in de roos.

‘Tussen droom en daad staan wetten in de weg en praktische bezwaren’, haalt Knol de Vlaamse dichter en romanschrijver Willem Elsschot aan. Die wetten ziet Knol amper bij zijn voorstel, bezwaren evenmin. ‘Het kost de overheid geen geld en er hoeft dus geen wet voor te worden gewijzigd. Het is goedkoper om het meteen te doen en het ziet er mooier, minder opvallend, uit dan dat zo’n paneel er later op wordt gezet. Bovendien levert het her-

crowdsourcing vandaag de dag betrokken worden bij de gedachtevorming binnen de partij. ‘Je kunt ideeën spuien en erover discussiëren op een tijdstip dat jou uitkomt, en je hoeft niet stad en land af te reizen om je zegje te doen in achterzaaltjes.’

Na in de jaren negentig als Jonge Socialist actief te zijn geweest, was hij de politiek de laatste jaren een beetje zat. Het nieuwe duo Samsom-Spekman noemt hij bemoedigend. ‘Daar kun je het ook goed mee oneens zijn, zonder dat je het gevoel hebt dat je in

STANDPUNT NATUUR

Duurzaamheid biedt kansen op groei, wereldspeler zijn op het gebied van dat Nederland in 2050 een 100 procent. Enkele maatregelen die de PvdA voorstelt. We stellen energienewkwing voor.

Máxima nderbijslag?

Henk Kouwenhoven (1958), vader van Anna en Judith, zit in de raad van bestuur bij een grote zorgorganisatie in Amsterdam.

Toch onderschatte ik wat kinderen kosten, vooral tot hun veertiende jaar. De kinderbijslag van onze dochters Anna en Judith konden we, zeker in de eerste jaren, prima gebruiken. Vooral het kinderdagverblijf was een flinke aanslag op ons gezinsbudget. Ons uitgevenpatroon vereiste in die jaren enige creativiteit. Kinderkleren ruilen in plaats van kopen, een auto delen met vrienden en eenvoudig vakantie vieren op een Nederlandse camping. Mijn salaris inclusief de kinderbijslag ging helemaal op aan basale levenskosten.

Maar met die kinderbijslag is het een vreemd verhaal: het bedrag blijft hetzelfde, ook als je na een tijdje behoorlijk gaat verdienen. Ik werd afdelingsmanager en kreeg zomaar maandelijks 600 gulden "coördinatietoeslag" extra. Een paar jaar later werd ik directeur van een onderzoekorganisatie en verdiende ik zo'n 75.000 euro per jaar. Nu ben ik lid van de raad van bestuur van een grote zorgorganisatie in Amsterdam en verdien ik buitengewoon goed.

nijn eerste echte salaris ontving, herinneren. Ik had vervangende bij een patiëntenorganisatie en

het lebt

‘Het is altijd een welkome aanvulling geweest’

Mijn leven heeft altijd aan elkaar gehangen van kleine baantjes. Dat is inherent aan mijn vak als dramadocent: kleine aanstellingen op verschillende scholen in het land. Ik zag soms een paar honderd leerlingen in de week en verdiende daar net genoeg mee om het huishouden draaiend te houden. Mijn toenmalige partner was kunstenaar. Hij verkocht af en toe een schilderij en deed hier en daar een klusje, maar voor het inkomen was ik alleen verantwoordelijk. Ik was er ook wel trots op.

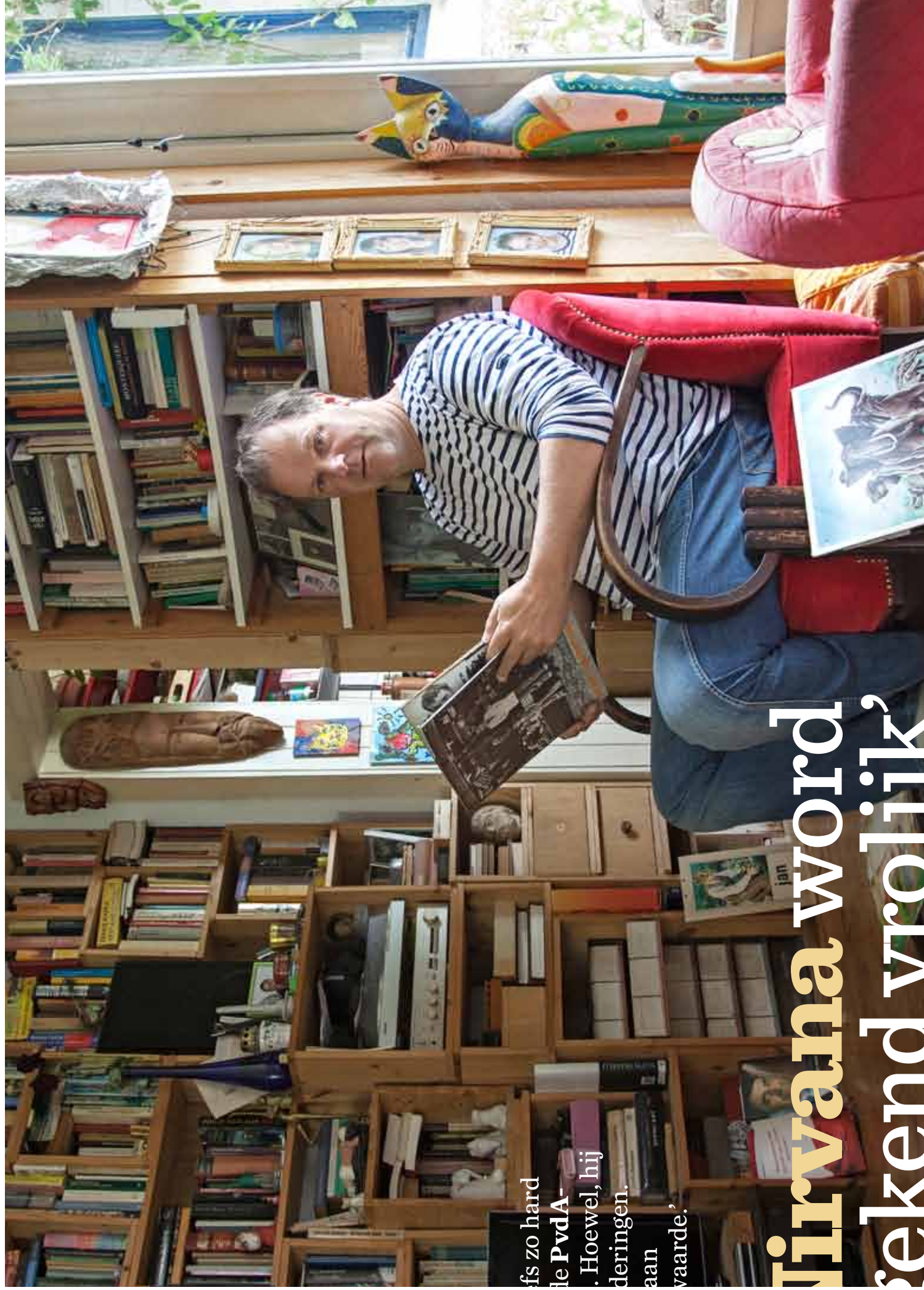
Toch was het moeilijk te combineren: de zorg voor mijn dochter en vriend en het vele werk. Op een dag ging ik naar mijn werk en een collega vroeg: "Hoe gaat het eigenlijk met jou?" Toen knapte er iets. Ik werd overspannen verklaard en voor ik het wist zat ik in de WAO. Achteraf heb ik het gevoel dat ik daar in ben gepraat, maar ik was toen niet bij machte daar iets aan te veranderen. Het basisbedrag van 890 euro gaf ook wel rust. Ik kon er zijn voor mijn dochter, ik kon de huur betalen en

het met wat ik liefst verdien ik te hoeven afleggen. Eerlijk gezegd. Daarom heb ik ring aangegeven. Met *Didac* maak ik nu kleinde lente, sinterik dat. Het is oer moeilijk om er ste jaren zorg in kinderen die in ouders betalen (pgb). Zo probeer ik verdienen. Ik verbeter bij. Geld. Mijn dochter is met bijbaantjes en creatief als in fantastisch kok prinses Máxim Best gek, eigen

fs zo hard
de PvdA-
. Hoewel, hij
deringen.
aan
waarde.'

Dirvana word sekend vrolijk'

ehouse. 'Daar
rolijk van.'
Spekman maar
st rustig van de
riffs van Rage
ie.
ieb een fas-
we leven.
verleden te
arbara werd
ndat ze psy-
vas, maar tege-
ar dapper.

voor de muziek. Neem Frank
Zappa; ik ken geen enkel bandje
wat ook maar enigszins op hem
lijkt.'

Disco

Met muziek kwam Spekman al
vroeg in aanraking. Zijn moeder
zong strijdliederen in een koor
en was dol op de nummers van
Wieteke van Dort. Zijn eigen
muzieksmaak begon zich te ont-
wikkelen in de puberteit. Keihard

Of het laatste rondje, van André
Hazes wanneer het sluitingstijd
was. 'Als er herinneringen aan
vastzitten, krijgt het waarde.'

Dorpskroeg

En dan de Lambada. In het jaar
dat dat nummer de hitlijsten
beklom, had Spekman net zijn
vrouw leren kennen. Liftend gin-
gen ze naar de Ardennen, vaste-
sloten om te gaan wildkamperen.
Dat bleek lastiger dan verwacht.

Alle paddenstoelen leken
op elkaar en het speciaal
voor de gelegenheid aange-
schafte paddenstoelenboek
bood geen soelaas. Hongerig
zochten ze uiteindelijk toch
de dorpskroeg op. 'Allemaal
mensen met halve gebitten.
Een troosteloze bedoening,
maar dat veranderde hele-

twitter: @hansspekman

facebook.com/hans.spekman

n Hans

*re a stranger,
lone.
e.*

, hoe je met mensen
komt natuurlijk
ara. Ik hield zielsveel
adeloosheid na haar
dat ze doodging. Ik
n zus daadwerkelijk
. Toen heb ik gezien dat
as – heroïneverslaafd en
is weer bij kan komen.
en aan haar dochter, had
iad en wij ook niet. Ik
ilaan naar mensen die

*y.
play.
tonight.*

er hoe sommigen over
orden. Of we de teksten
ik niet. we snapten wel

John Lennon – Working class hero

*As soon as you're born they make you feel small,
by giving you're no time instead of it all, till the
pain is so big you feel nothing at all*

'Lennon beschrijft heel mooi hoe mensen wel mee willen
doen, maar toch op een zijspoor worden gezet vanwege
bijvoorbeeld hun achtergrond. En de worsteling die daarbij
hoort. Wat in dit nummer wordt beschreven is een van mijn
drijfveren om politiek actief te zijn. Tegen de willekeur van
het gezag. Het is bijvoorbeeld niet eerlijk dat er in de ene
buurt allemaal ellende wordt gestapeld, terwijl de andere
buurt gespaard blijft omdat daar toevallig mensen wonen die
een goede lobby op kunnen zetten.'

Pink Floyd – Another brick in the wall

dit nummer als ik baalde van school. Ik had het idee dat veel
onderwerpen niet boeiend waren en dat er na schooltijd meer
te leren viel. Als mijn kinderen alle rivieren in China moeten
leren, denk ik nog steeds weleens: waar is dat nou goed voor.'

De stem des volks – Morgenrood

*Weldra is voor alle volken 't schitterend
zonlicht opgestaan*

'Deze sociaaldemocratische klassieker is een lied van hoop op
een betere wereld. Ik moet dan denken aan alle verworven-
heden van de afgelopen eeuw. Mijn moeder moest op haar
elfde nog van school af om spruitjes te gaan plukken. Toch
hebben de sociaaldemocraten het de afgelopen vijftien jaar
uit hun vingers laten glippen. De financiële markten grepen
de macht met allerlei ingewikkelde financiële constructies als
gevolg. We moeten nu opstaan en die macht herwinnen. Dat
kan alleen maar als de sociaaldemocraten internationaal gaan
samenwerken.

Daarnaast heeft het nummer een persoonlijke betekenis, het
is gedraaid op de begrafenis van mijn twee zussen en mijn
moeder. Ik vind het een mooie tekst en verdriet kan ook mooi
zijn. Mijn overgebleven zus Anneke en ik hadden het gevoel
dat we hun adrenaline erbij kregen en dat we daardoor nog
beter ons best moesten doen.'

'Je kunt prachtig spreken
mensen die je na staan v
waard. Ik lees soms in de
gevonden die al twee jaa
dan: als iedereen er nou
niet zijn of haar buurvro
spraken dat ze dit numm
met mijn hoofd bij ben d
tij. Als ik *Hair* in onze hu
verkeerde pad.'

Peter Blanker – Egeltje
*De egel dacht: 'hier
mijn fout, 't blijft c
meer van zijn banc*

'Het eerste muziekje wa
was. Egeltje wordt platg
mert zich alleen om zijn
den toen ik één was, dus
mijn zevende vroeg ik a
wil ik dat jullie Egeltje d
krijg." Je weet wel zo éé
bang om schijndood te z
pijpje in ieder geval nog

Ronald Plasterk (1957).

ialdemocraat is een ie het echt meent'

Eigenlijk doordat ik in de krant en op de tv columns had over politiek.'

Favoriete acteur/actrice 'Moeilijk om er een te kiezen. Linda van Dyck is een oude vriendin, van wie ik alle pre-mières bijwoon, dus laat ik die noemen.'

Favoriete site/blog 'Sinds kort Twitter. Vijf jaar geleden zag ik Maxime Verhagen ermee beginnen, ik besloot het niet te gaan doen. Nu doe ik het sinds drie maanden, en het is een mooi medium om contact te hebben. Je zit dicht op het nieuws, en je hebt soms, ondanks het strakke formaat, interessante puntige discussies.'

Eigenlijk een PodA'er 'Ik plaag liberalen wel eens door te zeggen: "Een sociaaldemocraat is een liberaal die het echt meent." Vrijheid is het hoogste goed, vind ik, maar dan ook echt vrijheid voor iedereen, en niet alleen voor de mensen die met hun geld vrijheid, veiligheid, zorg en onderwijs kunnen kopen.'

Spijt van 'Ach, ik heb heel lang gele-den wel eens een relatie beëindigd op een manier die geen schoonheidsrijs

Slechte en goede regeling 'De onbeperkte hypotheekrenteaftrek is een slechte regeling. Ooit bedoeld als ondersteuning om een huis te kopen. En nu ook een subsidie aan rijke mensen, betaald door de rest. Had al veel eerder wat aan veranderd moeten worden, en nog willen VVD en D66 geen plafond aanbrengen in de aftrek. Ons stelsel van gratis funderend onderwijs, in principe van gelijke kwaliteit ongeacht het inkomen van de ouders, daar mogen we trots op zijn. Ik heb oud-collega's die om die reden na jaren wonen in het buitenland, toch weer naar Nederland kwamen.'

Morgen meteen invoeren 'Seizoen 5 van *Mad Men* op dvd.'

Veel te danken aan 'Ik heb op school een paar heel goede leraren gehad. Die blijven je je hele leven bij.'

In het vliegtuig naast 'We gaan elk jaar rond de kerst met onze zonen, die in Amsterdam studeren en wonen, een weekje skiën. Dan gaan we via een vlucht naar Geneve. Die week in de sneeuw is altijd fantastisch, dus op die vlucht verheug ik me.' ■

'We mogen t
op ons st

helden

in de frontlinie

Ze onderwijzen onze kinderen, verzorgen zieken en zorgen voor onze veiligheid. Iedere dag weer. Ze zijn van onschatbare waarde voor de samenleving. **Onmisbaar.** Ze verdienen een goed salaris. Om het goede werk dat ze doen, maar ook om ervoor te zorgen dat we ook in de toekomst voldoende goede leraren, verpleegkundigen en agenten hebben. Daarom moet de nullijn voor deze beroepen van tafel.

2 Fouck
acht
derwijs

diet bij hen, daar moet je zorgvuldig mee omgaan als volwassene. Je krijgt heel veel terug van kinderen! Soms weet je bijna zeker dat het niet goed zal gaan met een kind wanneer het de veilige basisschool met eigen juf of meester, verlaat. Zoiets vind ik het allervervelendst. Dan zou je zo'n kind het liefst onder je hoede houden. Door de jaren heen is vooral de administratie en het vergaderen uitgebreid. Veelal ten goede, maar het is wel tijdrovend en soms te veel. Het *Finvoersniftenoefnifl* van de leerkracht

Hasan Çetiner (26), Oosterhout:
‘Het leukste is een heterdaadje’
‘De diversiteit en het onvoorspelbare karakter van het werk, de onregelmatigheid, de betrokkenheid bij de maatschappij, de interactie met mensen, de hulpverlening, spanning, dit waren allemaal elementen die mij aanspraken toen ik voor dit vak koos. Het aanhouden van mensen schaar ik onder de leukste dingen van het werk, vooral een inbreker op heter-

ervaringen maken natuurlijk ook onderdeel uit van mijn werk. Zo ben ik regelmatig terechtgekomen bij mensen die zelfmoord hebben gepleegd. En ik ben een keer bij een familiedrama geweest. Ik probeer zo veel mogelijk rationeel met mijn werk bezig te zijn, maar als mens word je door dit soort gebeurtenissen toch geraakt. Ik zou het prettig vinden als de schriftelijke werkdruk wordt verminderd. Om twee simpele voorbeelden te noemen: het ouderwetse bonnenboekje vervangen door een digitaal apparaat met ingebouwde printer en dienstvoertuigen voorzien van mobiele

Lieke Dingemans (39), Weesp:
‘Patiënten hebben last van de bezuinigingen’
‘Ik wil voor mensen zorgen en dat goed doen, hoe clichématig het ook klinkt. Je steeds afvragen: hoe zou ik behandeld willen worden, als patiënt en als mens. Wat het ontzettend lastig maakt, is dat je altijd onder tijdsdruk staat. Er moet veel in korte tijd en ja, ook in de zorg draai je productie. Zo

‘wil, er ook voor’

Sinds ruim vijf jaar ben ik met veel inzet en plezier Kamerlid. Ik heb veel bereikt voor mensen in een achterstandspositie. Ik ben nog lang niet klaar met mijn werk, ik heb nog heel veel plannen. Daarom ga ik graag door als Kamerlid.’

Favoriete boek ‘*Pay it forward*’ (is ook een film) over een jongetje dat als opdracht voor maatschappijleer een plan maakt om de wereld te verbeteren en tijdens een van zijn heldendaden doodgaat. Ik ben niet zo emotioneel, maar hierbij heb ik echt gehuild.’

Eigenlijk een PodA’er ‘Nine Kooiman van de SP. Ze is vrolijk, gedreven, scherp en een fijne collega om mee samen te werken.’

Spijt van ‘Niets. Mijn motto is “niet geschoten, altijd mis”. Als ik iets wil, dan ga ik er ook voor. Van fouten leer ik, vasthouden aan angst beperkt mij.’

Goede regeling ‘De strenge regels om kinderen van de alcohol af te houden en comazuipen te voorkomen. Niet in de laatste plaats, omdat ik deze regels na vier jaar hard werken in de nieuwe drank- en horecawet heb gekreken.’

vergeten groep kinderen met veel verdriet. Ze zijn onschuldig, maar wel slachtoffer. Ze verdienen onze steun, om te voorkomen dat het met hen ook misgaat. Daarom heb ik er een initiatief voorstel voor ingediend in de Tweede Kamer.’

Veel te danken aan ‘Mijn ouders, broers en zus. Ik ben in een fijn gezin opgegroeid en kon me ontwikkelen tot wie ik nu ben. We hadden het niet rijk, maar altijd leuk. Ze staan onvoorwaardelijk achter mij. Net zoals mijn vrienden.’

In het vliegtuig naast ‘Madeleine Albright, een vrouw die op 50-jarige leeftijd is verlaten door haar man en toen een politieke carrière is begonnen. En prompt werd ze de eerste vrouwelijke minister van Buitenlandse Zaken in de VS. Een sterke vrouw met doorzettingsvermogen.’

Voor het laatste verliefd ‘Ik ben nog steeds heel erg verliefd op mijn vriend Paul. Hij is mijn steun en toeverlaat. Een man die mij zonder morren ruimte geeft om mijn werk te doen, maar ook zorgt dat er voldoende tijd is voor leuke

‘Van fouten
vasthouden
angst

! skaal zrêft

(Kleinschaligheid is onze kracht)

n kleinschalige zorg, dichtbij de mensen. Dat is waar zorggroep **Teatskehûs** in het Friese Blauwhuis goed ioudelijke extramurale zorgmetingen? Hou toch op!

binne kort pas bij zzp 4 naar een instelling als deze. Maar dat kan ook snel weer veranderen, zeggen de medewerkers van Teatskehûs.

Naast zzp registreer ik deze middag in mijn zorgwoordenboek: WLP (Woon- LeefPlan, voorheen Zorgdossier), Brondocumenten (officiële contracten tussen de instelling en de bewoner), Zorgminuten (elke zorghandeling is vastgelegd in een vast hoeveelheid zorgminuten), CIZ (centraal indicatie- orgaan voor de zorg, 1700 (!) medewerkers), Eyn'er (Eerst Verantwoordelijke Verzorg(er), voorheen zuster), Cura (systeem ter registratie van de zorghandelingen voor het Zorgkantoor).

Eigenzinnig

Locatiemanager Auke de Jong is een nuchtere Fries met een brede lach, die zegt wat hij denkt. Hij begon dertig jaar geleden als verpleger en is nu locatie- manager van drie zorginstellingen van zorggroep Tellens. Hij heeft in de loop der jaren leren leven met de modegrillen en *newspeak* van het zorgbeleid. Hij zegt: 'Wii werken hii de mensen thuis.

maar de bewoners van Teatskehûs zullen daar weinig van merken. Daar mogen ze ook niks van merken, vindt de Jong.

'Wij zijn hier misschien een beetje eigenzinnig in de ogen van beleidsvoerders,' zegt De Jong. 'Maar soms moet je gewoon zeggen: val ons niet lastig met zogenoemde "zorginhoudelijke metingen voor de extramurale zorg": hoe vaak is mevrouw Jansen incontinent? Welke medicijnen slikt ze? Heeft ze wonden? Hoe lang? Hoe breed? Alles wordt gemeten en ingetikt. Na een halfjaar krijg je de informatie retour in een statistiek en blijkt alles achterhaald. Sterren, keurmerken... hartstikke leuk allemaal die marktwerking. Maar wie houdt wie nou aan het werk? Ophouden daarmee! De enige reden dat wij hier zijn,' zegt De Jong stellig, 'zijn de bewoners. Die moeten goede zorg krijgen en die geven we ze ook.'

Kloppend hart

Woonzorggroep Teatskehûs is het kloppend hart van de kleine katholieke enclave Blauwhuis (600 inwoners). Het

Het brood voor
tatselijke bakker,
elektronicazaak
Teatskehús ligt
3,5 procent ligt.
iers, aanleuners,
z, de receptie-
aligheid van het

17-jarige leeftijd
r geleden is ze
skeshús. Je kon
rotestantse hui-
huis. Moeder
g was er vis.
rder is alles
van een nieuwe
akeningen opha-
nten. Vroeger
nensen. Als ik
ewassen en haar
i een half uur
). De receptie
en idee eigenlijk

: Grunstra, 'dat
gint te wennen.'
bare zorgminu-
ed opgeleide
vergrijzing krij-
en die eigenlijk
1. Het is een
sen. De acht uur
fen. kunnen we

sneller, maar ik kan de aandacht door mijn ervaring slim verdelen.
Als bewoners zich in de ochtend zorgvuldig behandeld voelen, bellen ze je in de middag minder snel op.'

Mevrouw Van der Meer begrijpt wel dat de verzorgers meer te doen hebben. 'Ik heb lang werk met mezelf aankleden, maar het liefst doe ik het zelf,' zegt ze. 'Ik heb mijn hele leven op mezelf gewoond en heb me nooit eenzaam gevoeld. In een zaaltje koffie drinken met anderen? Nee, laat mij hier maar lezen en handwerken.' Maar als even later activiteitenbegeleidster Jet Kapelle haar uitnodigt voor een gespreksgroepje met nieuwkomers, zegt ze meteen ja. 'Zomaar een rondje lopen met een bewoner, dat past niet meer in een zorg-zwaartepakket,' zegt Kapelle. 'Maar mensen zijn geen apparaten, en verdriet is verdriet; daar kun je geen klok op zetten. Ik snap wel dat we de kosten van de zorg in de hand moeten houden, maar dat is ook een kwestie van andere keuzes maken.'

Worst

'Natuurlijk,' zegt Auke de Jong, 'de toenemende vergrijzing is een groot probleem waar we met zijn allen goed over moeten nadenken. In dit huis wonen al drie bewoners die boven de 100 zijn. De burgermeester heeft het er maar druk mee. Mijn grootste probleem is een grillige overheid waar je niet meer op kunt rekenen. Vorig jaar werd ons bijvoorbbeeld nog een grote worst voorgehouden met de conventgelden van Geert Wilders en Fleur Agema. Meer handen aan het bed! Investeren in kwaliteit! We hebben het geld met een glimlach apart gezet. En niet onterecht, het wordt nu allemaal weer terugge-draaid.'

'Dat is meer dan ergerlijk,' vindt De Jong. 'Het gaat mij om een lange termijnbeleid en een visie waar je als organisatie op kunt sturen. Er wordt zo slecht geluisterd naar het werkveld. Politici – van links tot rechts – moeten begrijpen dat je op incidentenpolitiek geen beleid kunt maken.'

Wat hij zelf gaat stemmen op 12 september? Hij weet het oprecht nog niet. 'Mijn grootste vrees is een afstraffing van de kiezers met veel proteststemmen. Weer een vleugellam kabinet, dat is het echte doemscenario voor de zorg.' ■

STANDPUNT ZORG

Niet langer bepaalt marktwerking en concurrentie de inrichting van de zorg. De PvdA organiseert de zorg dicht bij mensen. Zorg moet voor iedereen toegankelijk zijn, ook voor mensen met een kleine portemonnee. Enkele maatregelen die de PvdA voorstelt:

Rood is in alle opzichten een aantrekkelijke
kleur, niet in de laatste plaats op het bord.
Omdat het zomer is: een selectie van
simpele, rode **zomergerechten**.

Rood is niet alleen de kleur van de
PvdA, maar ook die van de liefde en
de passie. Een kleur met een aantrek-
kingskracht als geen andere, en dat
magnetisme ontstaat ook wanneer we
rood voedsel zien. Daarin verschillen
we niet van de spreeuw die rijpe
kersen ziet hangen.

Over het algemeen is rood voed-
sel gezond. Die bewering kan zelfs
wetenschappelijk gestaafd worden,
omdat de stof die de rode kleur ver-
oorzaakt, de anti-oxydanten lycopeen
en anthocyaninen bevat, die bescher-
men tegen allerlei agressieve, schade-
lijke stoffen.

Je zou denken dat het niet veel roder
kan dan een rauwe **rode paprika**,
maar als je een paprika grilt, wordt
het rood nog dieper en intenser. Nog
dramatischer is de verandering van de
smaak en textuur. Na het grillen ver-
dwijnt de gladde schil en blijft er een
fluweelzachte, olieachtige textuur
over met een volle, zoete smaak.
Leg de rauwe paprika's onder de
grill of op de barbecue tot er rondom

de zaadlijsten uit de paprika's en vlei
het vruchtvlies op een schaal. Een
enkel straaletje van de beste olijfolie
eroverheen en je bent klaar. Gegrilde
paprika is heerlijk om zo te eten als
onderdeel van een voorgerecht, maar
kan ook een smaakmaker zijn op
sandwiches, in salades of in tomaten-
soep.

Na een periode van smakeloze
tomaten, die door onze ooster-
buren genadeloos als *Wasserbomben*
werden bestempeld, zijn er volop
Nederlandse **tomaten** met smaak
te koop.

Een lekkere tomaat is al een feest,
wanneer je 'm gewoon in plakken
snijdt, in het ideale geval hoeft er niet
eens peper en zout op.

Nauwelijks ingewikkelder dan in
plakken snijden is de gehakte tomaat,
die in Frankrijk als *tomate concassée*
bekend staat. Breng een pan water
aan de kook, kerf de tomaat aan de
onderkant kruislings in en laat 'm in
het kokende water zakken. Binnen
de minuut scheurt het huidje verder

olijfolie open
r.

klare in potjes
de gang gaan
nten, ketoembar,
iliflakes, kaneel,
mix maak je
nu een hele of een
of drumsticks, er
oghurt en tan-
rt zorgt ervoor
n het vlees. Er
r uur tot maxi-
preekt. Dan gaat
le barbecue. Hou
kip in elk geval
n door gaar te

turelsmaak
ond, maar er
rsterken. Met
eld, of met bal-
gt voor fris zuur;
Was de aardbeien,
snij ook het witte
lsamicoazijn over
oor. Laat de azijn
oier voor het
er.

r de koude soe-
vloeibare salade.

n volle smaak.
an persoonlijke
us (een dubbele
schilde en van
mmer, bleeksel-
xruim voor de
pit. Laat alles in
tstaat en zet die
smaken door
basilicum en in

**woont
in Irak
en stemt
PvdA**

De meeste Nederlanders stemmen gewoon op het stembureau bij hen in de buurt. Voor sommige Nederlanders ligt dit iets ingewikkelder, zoals voor Wieteke Daniëls. Zij werkt in Irak voor Save the Children, een internationale organisatie voor ontwikkelingssamenwerking die zich inzet voor het welzijn van kinderen. 'Ik ben sinds maart 2011 in Irak, waarvan de eerste vier maanden in Baghdad met de Franse hulporganisatie ACTED. Ik werk nu in de Koerdische regio Sulaymaniyah, bij Save the Children. Mijn functie is Program Development and Quality Manager, wat inhoudt dat ik projecten ontwikkel en verantwoordelijk ben voor monitoren en evalueren. Ook rapporteer ik over resultaten aan donoren.

In september zal Daniëls vanuit Irak gaan stemmen, op de PvdA. 'Het is een moeilijke tijd in Nederland en er zullen lastige beslissingen gemaakt moeten worden, maar wel op een eerlijke manier. Ik kies daarom voor de partij die er is voor alle Nederlanders, ongeacht inkomen, leeftijd, afkomst en religie, en die een visie heeft voor een sterker en socialer Nederland.'

Gelijkwaardigheid is een drijfveer die ik deel met de PvdA, een partij die streeft naar een Nederland met gelijke kansen voor ons allemaal. Daar staat tegenover dat ook iedereen z'n steentje bij moet dragen aan de samenleving. Ieder op z'n eigen manier naar eigen draagkracht; eerlijk delen dus!

Wieteke Daniëls werkt in de regio Sulaymaniyah, Irak voor Save the Children

n deze boeiende kenniskwiz. Vind de juiste antwoorden en maak kans
ijwonen van de **Troonrede op Prinsjesdag in gezelschap van een
den**. Stuur je oplossing voor 12 september naar PvdA, redactie 12,
ardam of mail je oplossing naar redactie@pvda.nl.

Vote Politieke INVSQUIZ

sgebouwen staan?
Gevestigd is en de

CRYPTOGRAM

Afgestompte oud-CDA-politicus

--	--	--	--

Deze PvdA senator heeft veel op zijn zang

--	--	--	--	--

Niet de man, maar deze vrouw kom je tegen als je doodmoe bent.

--	--	--	--	--

Deze WD-fractievoorzitter speelt met zijn eigen achternaam

--	--	--	--	--

Deze GroenLinks-politica heeft een eigen kanaal dat loopt naar Terneuzen

--	--	--	--	--	--

Bij deze PVV-politica zou je verwachten dat ze wat doorzichtiger zou zijn

--	--	--	--	--	--

1. Het pantser afleggen
2. Dit land kan zoveel beter
3. Mensenwerk
4. Makke Schapen
5. Getrouwd met de premier
6. Vrouwen is goed, maar begrijpen is beter
7. Verwarring in het land van Henk en Ingrid
8. Lerend Leven

- I. Peter Rehwinkel
- R. Ruud Koole
- N. Ruud Vreeman
- J. Gerdi Verbeet
- A. Wouter Bos
- E. Willem Vermeend
- P. Jan Pronk
- T. Paul Kalma

POLITIEK EN MENSEN

Op de foto ziet u Diederik Samsom, met naast hem een bekende PvdA-politica. Ze staat nummer 2 op de PvdA kandidatenlijst. Ze had het afgelopen half jaar de moeilijke taak op zich genomen de vakbeweging en het intern verdeelde FNV nieuw leven in te blazen.

Vragen:

1. Hoe heet de nummer 2 op de kandidatenlijst van de PvdA? (6e letter van haar achternaam)
2. Hoe heet de nieuwe voorzitter van de nieuwe vakbond? (Tip: Hij was van 30 november 2006 tot 17 juni 2010 lid van de Tweede Kamer) (1e letter van zijn voornaam)
3. Wie stond er bij de vorige verkiezingen in 2010 op de 2e plek op de kandidatenlijst?

POLITIEK EN CITATEN

Wie heeft het volgende gezegd?

1. 'De begroting' is net als een deken in de winter: als de één hem naar zich toe trekt, ligt de ander in de kou.'
2. 'Politiek is een spel en ik probeer het goed te spelen'
3. 'We hebben allemaal één ding gemeen en dat is dat we allemaal een hekel aan de overheid hebben.'
4. 'Rita Verdonk vindt Rutte te soft en zoekt daarom wat Wilders'
5. 'Bemiddelaar: iemand die een krokodil voertseel heeft in de hoort dat die hem het laatst

7. 'De haan kraait wel, maar het is de hen, die de eieren legt.'
8. 'Politiek zou zonder het slechte geheugen van de mensheid helemaal niet mogelijk zijn.'

- M. Youp van het Hek
- S. Hans van Mierlo
- D. Margareth Thather
- V. Ronald Reagan
- A. Harry Mulisch
- T. Joop den Uyl
- P. Winston Churchill

NEDERLAND STERKER & SOCIALER

PvdA

Ons volledige verkiezingsprogramma is te vinden op www.pvda.nl